

KALAALLIT NUNAANNI KISITSISIT

2019

Kalaallit Nunaanni kisitsisit 2019 • Siullermeerluni saqqummersinneqarpoq • Saqqummersitsineq pissaaq: Maaji 2019
Naatsorsueqqissaartarfimmit saqqummersitaq • Oqa.: +299 34 57 70 • Fax: +299 34 57 90 • stat@stat.gl • www.stat.gl

Aaqqissuisut: Bolatta Vahl aamma Naduk Kleemann, Naatsorsueqqissaartarfik

Ilusilersuisoq: Nuisi

© Naatsorsueqqissaartarfik 2019. Atuagassiamik ilaarsineq pisinnaavoq najoqqutamut innersuussinikkut.

ISBN: 978-87-998113-4-2

EAN: 9788798678786

ISSN: 1602-5709

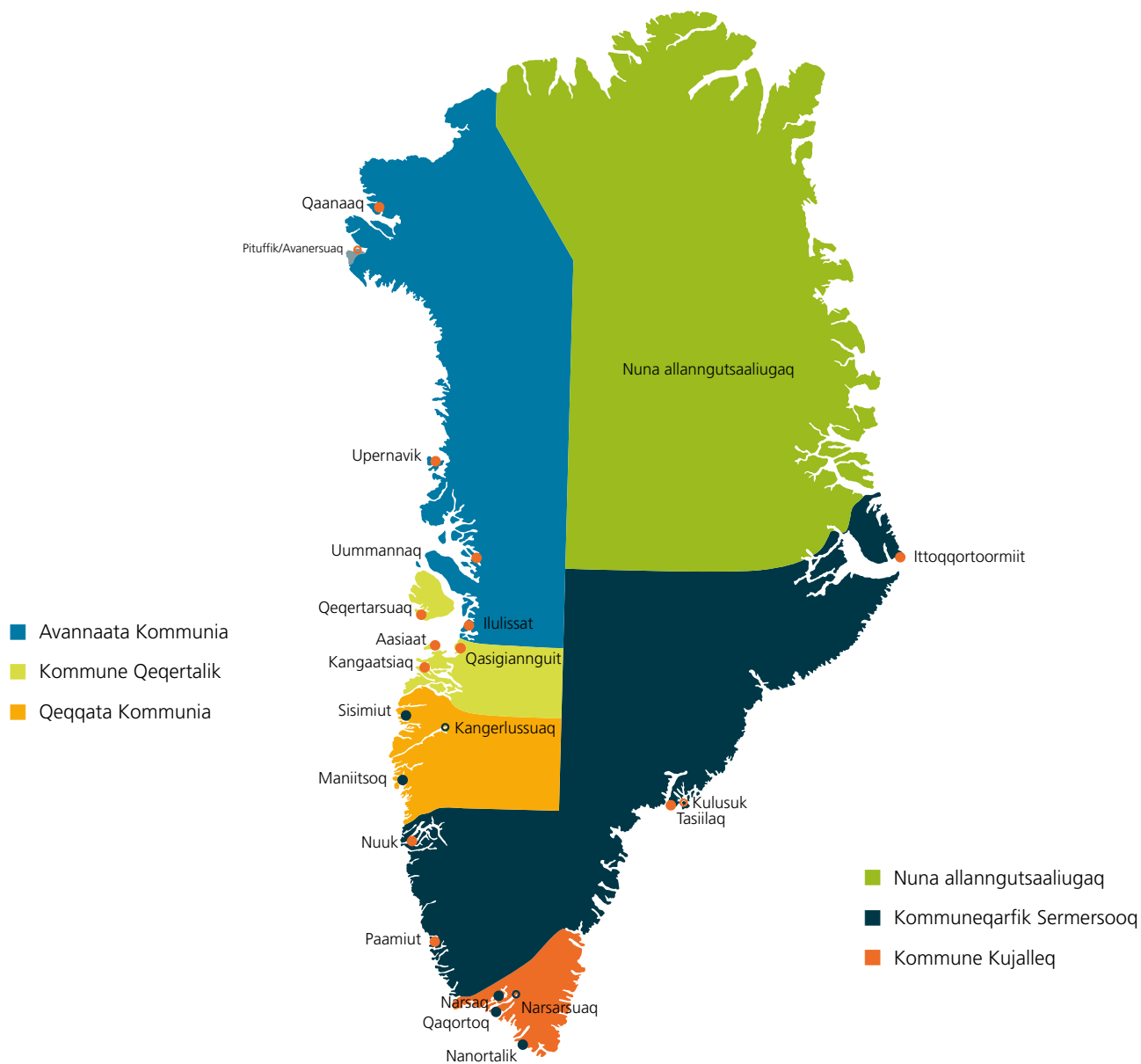
IMAI

- 5 Kalaallit Nunaat - Nunarsuarmi qeqertat annersaat
- 6 Politikkikkut aqutsineq
- 7 Innuttaasut
- 8 Nuuttarnerit
- 9 Toqusut inunngortullu
- 10 Peqqinnissaq
- 12 Ilaqutariit inoqutigiillu
- 13 Ilinniartitaaneq
- 15 Isumaginninnermut tunngasut
- 16 Pinerluttuliortarneq
- 17 Piorsarsimassuseq
- 18 Silap pissusaa avatangiiserlu
- 20 Assartuineq angallassinerlu
- 21 Suliffeqarnermi pissutsit

- 23 Inuussutissarsiorneq
- 24 Inuussutissarsiutit aaqjissuussaannerat
- 25 Aalisarneq
- 27 Piniarneq
- 28 Nunalerineq
- 29 Takornariaqarneq
- 31 Isertitat
- 32 Akit
- 33 Nunanik allanik niueqateqarneq
- 34 Pisortat aningaasaqarnerat
- 35 Nuna tamakkerlugu naatsorsuutit
- 37 Kisitsisit pingaarnerit
- 39 Kalaallit Nunaat pillugu annertunerusumik paasissutissat

Ilisarnaatinut nassuiaatit

- 0
- . Nalunaarsorneqarsinnaanatik kisitsisitaqarsinnaanngitsut
- 0 Uuttuutip atorineqartup affaanit mikinerusoq
- ... Paasissutissaqanngitsut
- * Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuut
*Aningaasat annertussusaanni tamani qallunaat
koruunii atorineqarput (DKK).*

KALAALLIT NUNAAT

Nunarsuarmi qeqertat annersaat

Kalaallit Nunaat Amerika Avannarliup nunavissuani inissisimavoq. Nunarsuarmi politikikkut ingerlaaseq Europami atornerqartoq atorlugu politikikkut aqutsisoqarpoq. Kalaallit Nunaa-ta 81 pct.-ia sermimik qalligaavoq Sibiriallu arfinilerarterutaatut angitigisumi nunami innuttaasut katillugit 56.000-iinnaapput. Inuit eqimassusiat nunarsuarmi appasinnerpaaq tamaniippoq. Sikoqannginnerosat kisiisa kisissagaanni kvadrat-kilometerimut ataatsimut inuit 0,3-ginnaallutik. Siberiap inuisa eqimassusaannut sanilliullugu tamanna qulerarterutaavoq.

Naalagaaffeqatigiinnerup iluani Kalaallit Nunaat namminersortutut inissisimavoq. 1721-mi Kalaallit Nunaat Qallunaat Nunaannit nunasiaataalerpoq, 1953-imi Qallunaat Nunaanni amtinngorpoq 1979-imilu Namminersorneruneq pilersinnerqarpoq. Namminersornerneq 21. juuni 2009-mi atuutsinneqalerpoq.

Kalaallit Nunaat Danmarki peqatigalugu 1973-imi EU-mut ilaasortanngorpoq. Taasisitsereernerup kingorna 1985-imi Kalaallit Nunaat EU-mi ilaasortaajunnaarpoq.

Kalaallit Nunaata annerpaartaa masarsuuvogq qeriuannartoq sunnerneqarsimanngitsorlu. Illoqarfiit nunaqarfiillu tamarmik sineriammi inissisimapput. Illoqarfiit akornanni aqqusineqanngilaq, angalanerillu tamarmik timmisartumik umiarsuarmilluunniit pisarput. Innuttaasut amerlanersaat kimmuat sineris-sap kujasissuani najugaqarput. Tassaniipportaaq illoqarfiit pingaarnersaat Nuuk 18.000-it missaanik inoqartoq.

Kalaallit Nunaat nammineq erfalasogarlunilu frimærkeqarpoq. Kalaallit Nunaanni qallunaat koruunii atornerqarput (DKK).

Siorpaaluk tassaavoq nunarsuarmi ukioq kaajallal-lugu inoqarfiusartut avannarpasinnerfaat. Kalaallit Nunaanni avannamut kimmukanneq Qalasersuaq Avannarlermit 1.400 kilometeriinnarnik ungasis-suseqarluni inissisimavoq. Qaqqat portunersaat, Gunnbjørn Fjeld, 3.700 meterinik portutigaaq Kalaallillu Nunaata Kangiani inissisimalluni.

Mads Pihl – Visit Greenland

POLITIKKIKKUT AQUTSINEQ

Naalakkersuisut kiisalu Inatsisartut 31-nik ilaasortaqtartut illoqarfiit pingaarnersaanni Nuummi inissisimapput. Naalakkersuisunut siulittaasoq "Naalakkersuisut Siulittaasuut"-nnik taaneqartarpoq.

Ukiut sisamakkaarlugit Inatsisartunut qinersisoqartarpoq. Qinigassanngortittoq partiimik tunuliaqutaqarluni imaluunniit attaviitsutut qinigassanngortissinnaavoq. Ilaasortanngortut D'Hondts-imik kisitseriaaseq atorlugu naatsorsorneqartarput. Qinersisoqareernerup kingorna Inatsisartuni Naalakkersuisunut ilaasortat nutaat kiisalu Naalakkersuisunut Siulittaasoq nutaaq toqqarneqartarput.

Inatsisartunut qinersineq kingulleq, 24. aprili 2018

	Qinersisut	Pct.	Qinigaasut	Arnat qinigaasut
Partiit	29.003	100,0	31	12
Atassut	1.730	5,9	2	-
Demokraatit	5.712	19,5	6	3
Inuit Ataqtigiiit	7.478	25,5	8	5
Siumut	7.957	27,2	9	3
Nunatta Qitornai	1.002	3,4	1	-
Partii Naleraq	3.931	13,4	4	-
Suleqatigiissisut	1.193	4,1	1	1

Najoqqutaq: Qinersinermi Siulersuisut, Namminersorlutik Oqartussat

Kalaallit Nunaat kommuninut tallimanut aggorsimavoq; Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Kommune Qeqertalik kiisalu Avannaata Kommunia. Taamatuttaaq kommuneqarfirmi aqutsisunut qinersineq ukiut sisamakkaarlugit pisarpoq. 2018-ip naanerani Kalaallit Nunaanni politikkikkut partiit arfineq marluupput. Partiit annerpaat marluk tassaallutik Siumut aamma Inuit Ataqtigiiit.

Naalagaaffeqatigiinnerup iluani Kalaallit Nunaat qallunaat Folketingianni marlunnik ilaasortaataqarpoq. Qallunaallu folketingimut qinersineranni ilaasortat qinerneqartarput. Politikkikkut aalajangiussat pillugit ilaatigooriarluni inuit taasisineqartarput. 1979-imi Kalaallit Nunaanni namminersornerunissaq qinerneqarpoq, 2008-milu namminersulernissaq. 1982-imittaaq EU-mit aninissaq Kalaallit Nunaanni qinerneqarpoq.

Kommunalbestyrelsenut qinersineq kingulleq, 4. aprili 2017

	Kalaallit Nunaat katillugit	Avannaata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Qeqqata Kommunia	Kommuneqarfik Sermersooq	Kommune Kujalleq
	Qinersinerit agguataarneri					
Atassut	11,8	16,6	7,7	21,2	7,6	8,6
Demokraatit	8,2	6,7	5,0	-	16,9	-
Inuit Ataqtigiiit	32,4	16,0	44,5	17,4	43,0	33,5
Partii Naleraq	4,6	10,8	0,9	8,3	2,6	-
Siumut	41,5	48,7	40,6	51,7	28,2	56,0

Najoqqutaq: Qinersinermi Siulersuisut, Namminersorlutik Oqartussat

INNUTTAASUT

INUUAASSUSEQ

2019-imi januaarip aallartinnerani qallunaatut innuttaassuseqanngitsut Kalaallit Nunaanni najugallit 1.112-inik amerlassuseqarput. Taakkunannga 268-it Nunani Avannarlerni allani innuttaassuseqarput.

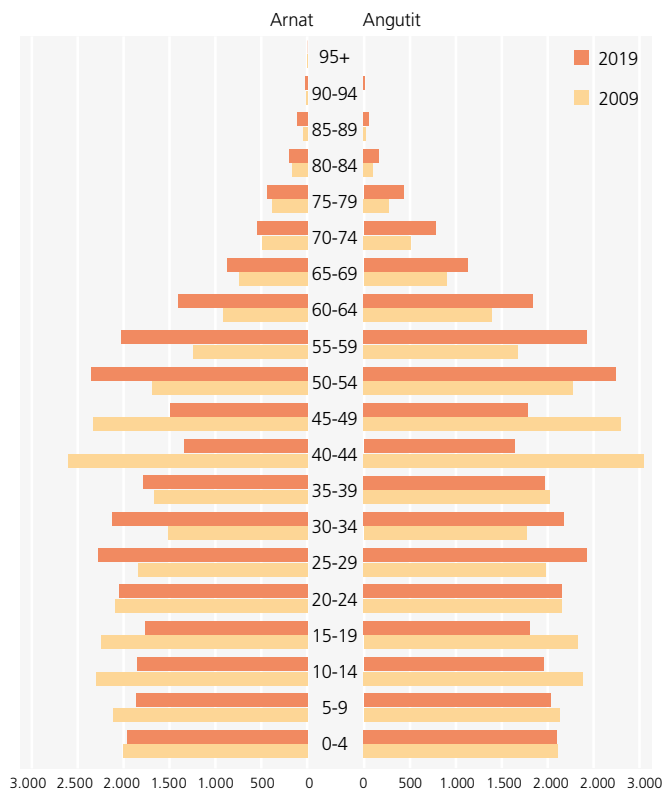
Kalaallit Nunaanni innuttaasut sineriammi najugaqarput; illoqarfinni nunaqarfinnilu. Missiliorlugu nunap innuttaasuisa 60 pct.-ii illoqarfinni annerni tallimani; Nuummi, Sisimiuni, Ilulisani, Aasianni Qaqortumilu najugaqarput.

1960-ikkut kingorna illoqarfinni innuttaasut amerliartupiloorput, ilaatigut inuit amerlanerulernerannik aammalu nunaqarfinniit illoqarfinnut nuuttarnermik peqquteqartumik. Ukiunilu kingullerni 40-ni ineriartorneq taamatut ingerlasimavoq.

Kalaallit Nunaanni angutit amerlanerujussuupput, tamanna sulisinnaasut akornanni Kalaallit Nunaata avataani inunngor-

simasut angutit 2/3-nik kiisalu arnat 1/3-nik amerlassuseqarnerannik peqquteqarpoq. Innuttaasullu utoqqaaneruset akornanni kisimi; 50-iniit qummut ukiulinni, arnat amerlanerujussuupput.

Innuttaasut suiaassusaat ukiuulu malillugit

Innuttaasut inoqarfiit malillugit

	Innuttaasut tamakkerlugit			Kalaallit Nunaani inunngortut		
	Illoqarfinni	Illoqarfiit avataanni	Katillugit	Illoqarfinni	Illoqarfiit avataanni	Katillugit
2019	48.723	7.269	55.992	43.280	6.972	50.252
2009	47.085	9.108	56.193	41.689	8.473	50.162
1999	45.519	10.565	56.084	39.654	9.787	49.441
1989	43.932	11.238	55.170	36.003	9.762	45.765
1979	37.205	12.132	49.337	30.717	10.204	40.921

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/BENST3>

INNUTTAASUT AMERLASSUSISSAAT

2040-mi Kalaallit Nunaanni innuttaasut 52-53.000-inik amerlatiginissaat naatsorsuutigineqarpoq. Allatut oqaatigalugu kinguaassiortarnermi, toqusoqartarnerani nuuttarnernilu allanngortoqanngippat innuttaasut 3.000-inik ikinnerulissapput.

NUUTTARNERIT

Kalaallit Nunaanni innuttaasut amerlassusaannut naleqqiullugu nuuttarnerit annertupput, tamannalu innuttaasut katitigaanerannut annertuumik sunniuteqartarpoq. Avinngarusimanerusuniit illoqarfinnut nuuttarnerit, pingaartumik ukiuni kingullerni 50-ini, pingaartumik Nuummur, nuuttartut amerlapput.

Kalaallit Nunaata iluani nuuttarnerit

	2014	2015	2016	2017	2018
Illoqarfinmi najugaqarfigisami	14.322	13.791	14.383	14.158	13.495
Nunaqarfinmi najugaqarfigisami	1.119	1.232	1.045	993	964
Illoqarfiit akornanni	4.695	4.875	4.926	4.919	4.904
Nunaqarfiit akornanni	345	363	397	417	308
Nunaqarfinmiit illoqarfinmut	1.403	1.306	1.264	1.317	1.193
Illoqarfinmiit nunaqarfinmut	1.201	1.242	1.138	1.082	1.066
Allat	25	22	26	16	20

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/BENBAF2B>

Nunasisartut amerlanersaat Naalagaaffeqatigiinnerup iluani innuttaassuseqarput. Kalaallit Nunaannit imaluunniit Kalaallit Nunaannut nunasisartut. Sulisussanik amigaateqarnermi tikisitanik pisariaqartitsinerup kinguneraa innuttaasut Kalaallit Nunaata avataani inunngorsimasut allamullu nunasiartortut nunasisunit allanit taarserneqagqittarnerat. Piffissap ingerlanerani nunasisartut allamullu nunasiartortut amerlassusaat naligiinnarsimapput, Kalaallilli Nunaanni inunngorsimasunut tamanna atuutinngilaq. Ukiuni kingullerni qulini ukiut tamaasa agguaqatigiissillugu nunasisartut allamullu nunasiartortut 370-inik amerlassuseqarput.

Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaannit nunasisarnerit, kisitsisit toqqartukkat

	1998	2008	2018
Nunasisut tamakkerlugit	-515	-639	-200
Nunasisut, katillugit	2.419	2.536	2.360
Kalaallit Nunaanni inunngortut	735	915	1.114
Kalaallit Nunaata avataani inunngortut	1.676	1.611	1.246
Nunanut allanut nuuttartut, katillugit	2.934	3.175	2.560
Kalaallit Nunaanni inunngortut	1.154	1.560	1.366
Kalaallit Nunaata avataani inunngortut	1.758	1.604	1.190

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/BENBBIU2>

NUNANI ALLANI INNUTTAASSUSILLIT

Kalaallit Nunaanni nunanit tamalaaneersut innuttaasut amerliartorput, massakkullu innuttaasut 2 pct.-iisa annertususaannik amerlatigalutik, taakkunani amerlanerpaallutik Fiippinerit, Thailandimeersut kiisalu Kinamiut. 2016-imi Islandimi innuttaassusillit 204-nik amerlassuseqarlutik amerlanerpaasimapput, ullumikkullu 2008-imi aningaasaatikilliorneq sioqqullugu amerlassusaat tikikkiartoqqilersimallugu.

KALAALLIT NUNAANNI INUNNGORTUT DANMARKIMI NAJUGALLIT

2008-mi Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut Danmarkimi najugallit 13.865-iusimapput. 2019-imilu 16.566-inut amerleriarsimapput.

TOQUSUT INUNNGORTULLU

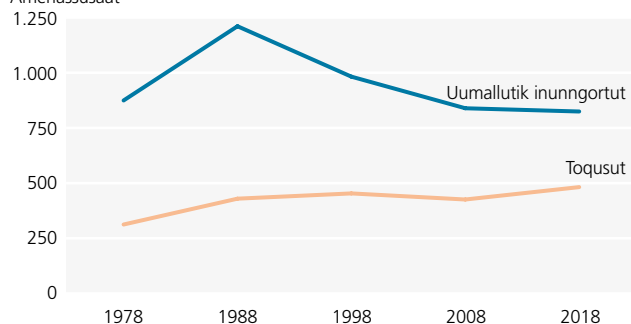
INOORLAANUT ATIT NUANNARINEQARNERPAAT

2018-imi nukappiaqqanuat ateq
Inuk aamma Norsaqa nuanna-
rineqarnerpaasimapput.
Niviarsiaqqanilu Ivaana
aamma Malu.

Ukiumut 850-it missaanniittut inunngortarput, toqusullu 500-t missaanniittarlutik. Angutit arnallu Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut nunarsuup kippasinnerusortaani inunngorsimasunit agguaqatigiissillugu inuuneqqortussusaat sivikinneruvoq. Tamanna toqusqartarnerata annertussusaanik qaffasissumik, aju-naarnernik imminornernillu peqquteqartumik tunngaveqarpoq.

Uumallutik inunngortut toqusullu

Amerlassusaat

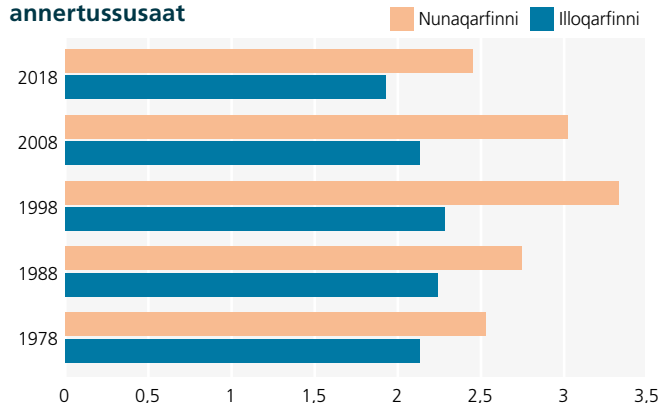

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/BENBBL0> aamma <http://bank.stat.gl/BENBBDM1>

Kalaallit Nunaanni angutit agguaqatigiissillugu 68,8-nik ukioqalernissamik tungaannut uumasarput, arnallu 73,0-inik ukioqalernissamik tungaannut uumasarlutik.

Ukiuni kingullerni qulini kinguaassioartarneq allanngorarsimann-gilaq. Illoqarfinni kinguaassioartarnerup annertussusaa nunaqarfinniit allaaneruvoq. Nunaqarfinni arnat illoqarfinni arnanit amerlanernik meerartaartarput. Taamaattoq ukiuni kingullerni nunaqarfinni kinguaassioartarnerup annertussusaa appariartuaarsimavoq. 1960-ikkunni meeqqortoqangaatsiarnera pissutaalluni Peqqinnissaqarfik 1975-imi naartunaveersaatinik peersitsisarnernillu atuutsitsilerpoq. Ulloq manna tikillugu peersitsisarut inunngortunit amerlanerusarput. 1970-ikkut aallartinneranniilli agguaqatigiissillugu arnaq ataaseq missiliorlugu 2,0-inik meerartaartarpoq.

Illoqarfinni nunaqarfinnilu arnat kinguaassioartarnerisa annertussusaat

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/BENBBLK1>

SIULLERMEERLUNI MEERARTAARTARNEQ

Nunanut avannarlernut sanilliullugu Kalaallit Nunaanni arnat ukiunik 3-5-inik siusinnerusumik siullermeerlutik meerartaartarput. Kalaallit Nunaanni arnat agguaqatigiissillugu 24,7-inik ukioqarlutik siullermeerlutik meerartaartarput.

PEQQINNISSAQ

Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfik immikkoortunut tallimanut agguarneqarsimavoq. Ilulissani, Aasianni, Sisimiuni, Nuummi kiisalu Qaqortumi qitiusumik napparsimmaveqarpoq, napparsimmavillu Nuummiittoq, Dronning Ingridip Napparsimmavissua, Kalaallit Nunaanni nuna tamakkerlugu napparsimmaviuvoq. Nunap ilaani tamani peqqissaaveqarpoq, napparsimmavearaqarluni nunaqarfinnilu nakorsiartarfeqarpoq ilaatigut qarasaasiakkut nakorsiartitsiveqartunik. Illoqarfiit pisortanit ingerlanneqartunik kigutileriffeqarput. Nunap innuttaasuinut peqqinnissaqarfiup sullissineri tunngaviusumik tamarmik akeqanngillat. Nakorsaatiit allagartalerlugit pisassat, naartunaveersaatiit kiisalu kigutileritinnerit najugaqavissunut akeqanngillat.

Innuttaasut ilaat peqqissaavimmut immikkoortumiluunniit napparsimavimmut ungasissuni najugaqarput. Napparsimasoqartilugu inuttaasut napparsimmavimmut qaninnerpaamut nakorsiartinneqartarput. Napparsimasut immikkut ittumik katsorsarneqarnissaminnik pisariaqartitsisut, assersuutigalugu kræftertut, Dronning Ingridip Napparsimmavissuanut Nuummiittumut imaluunniit Danmarkimut suliaritikkiartortarput. Naartusut ernivissaat qaammammik ataatsimik sioqqullugu illoqarfinnit nunaqarfinniillu mikinerusunit immikkoortumi napparsimmavimmut qaninnermut erniartortinneqartarput. Tamanna anaanaasumut meeraanullu isumannaarsuineq eqqarsaatigalugu najoqqutassanik atuutsinneqalersimasunik peqquteqarpoq.

Toqqutigineqarsimasut

	2013	2014	2015
	— Toqusut amerl. -		
Katillugit	421	442	435
Tunillatsilluni nappaatit	22	12	21
Kræfti	105	109	99
Qinersini stofskiftillu pissusissamisuunnginneranit nappaatit	11	8	6
Uummaserisarnerit	55	64	55
Timimi kaaviaartunit nappaatit allat	34	30	34
Anersaartuutini nappaatit	30	38	41
Nerisat aqqutaanni nappaatit	17	15	22
Ajunaarnerit	23	15	27
Imminut toqunneq	42	45	32
Toqutaaneq	3	3	3
Toqqutigineqartut allat	79	103	95

Najoqqutaq: Nunatsinni Nakorsaaneqarfik

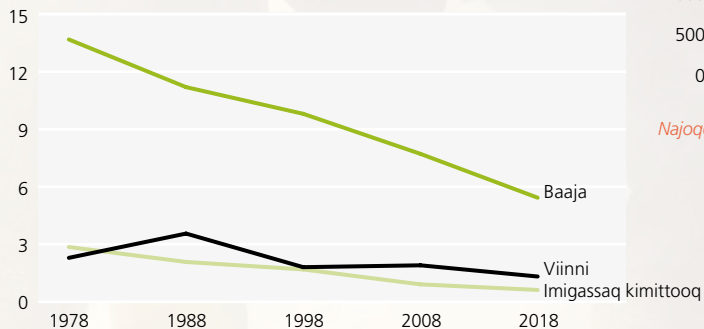
NUNA TAMAKKERLUGU NAPPARSIMMAVIK

Dronning Ingridip Napparsimmavissua Nuummiittoq ulluinnarni SANA-mik taaneqartarpoq, 1953-imi tuberkulosemut sanatoriatut sananeqarnikuunera pissutigalugu. 1961-imi nuna tamakkerlugu napparsimmavittut atulersinneqarpoq.

Nunanut Avannarlernut naleqqiullugu Kalaallit Nunaanni tuberkulose 20-riaammik atugaanervuq. Nappaatit kinguaas-siutitigut tuniluuttartut malunnartumik atugaanervuq, kræftimillu nappaatit amerlassusaat Nunani Avannarlernisulli amerlatigalutik. Ukiunilu kingullerni 25-ni Nunanut Avannarlernut naleqqiullugu imminut toquttarneq 6-7-riaammik annertunervuq.

Imigassamik eqqussuineq nioqqutissiornerlu

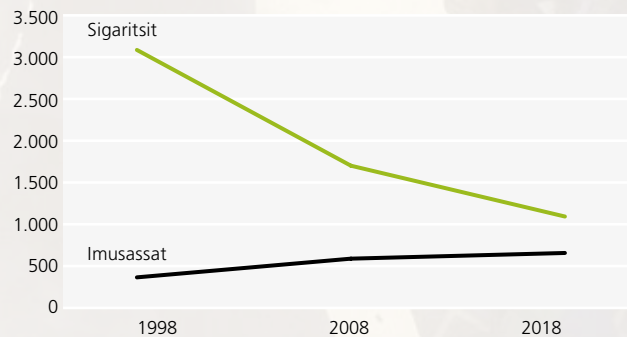
14-ileereersimasunut imigassaq 100 pct.-imik aalakoornartulik liiterinngorlugu

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/ALNALK>

Tupanik eqqussuineq

14-ileereersimasunut tupat amerlassusaat

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/ALNTOB2>

IMIGASSAMIK TUPAMILLU ATUINEQ

Ukiuni kingullerni 30-ni imigassamik atu-ineq 50 pct.-imik apparsimavoq, ullumik-kullu Nunani Avannarlerni allani atuinerup annertoqatigilersimavaa. Ukiuni kingullerni 25-ni tupamik atuineq aamma 50 pct.-imik apparsimavoq.

ILAQUTARIIT INOQUTIGIILLU

ULLUTSINNI AAPPARIIT AAMMA INERSIMASUT KISIMIITTUT

30-69-illu akornanni ukiullit 60 pct.-ii aappariit-
tut inooqatigiipput. 2019-imi 19.317-it
kisermaatut inuupput, taakkulu ukiut
20-it ingerlanerini 15 pct.-imik
amerlisimapput.

Ukiuni kingullerni 50-ini Kalaallit Nunaanni ilaqutariit katiti-
gaanerat allanngoriartorsimavoq. Ullumikkut aappariit katissi-
manngikkaluarlutik inooqatigiikkajuttarput. Inoqutigiinni naju-
gaqatigiit imminnut qanoq atassuteqarnerat ilaqutariit suus-
susaannik aalajangiisuuvog. Kalaallit ilaqutariit tassaapput ino-
qutigiinni ataatsini inuk ataaseq imaluunniit inuit arlalit aappa-
riittut imaluunniit ilaqutariittut imminnut atassuteqartut.

Nalinginnaasumik ilaqutariit assigiinngitsunut pingasunut im-
mikkoortiterneqarput; aappariinnut, kisermaanut aamma meeq-
qanut angajoqqaaminni najugaqanngitsunut. Aappariit kiser-
maallu angajoqqaaminni najugaqartunik meerartaqarlutillu
inuusuttortaqarsinnaapput. Ilaqutariinnilu annerpaamik kingu-
aariit marluusarput. Assersuutigalugu inoqutigiinni ataatsini
kinguaariit pingasut ilaqutariinnik marlunnik amerlanerusunil-
luunniit naatsorsorneqartarput.

Ilaqutariit inoqutigiillu

	1999	2009	2019
Ilaqutariit amerlassusaat			
18-it inorlugit ukiulik angajoqqaamini najugaqanngitsog	1.359	1.181	1.066
Inersimasog kisimiittoq	16.551	17.600	19.317
Katissimasut	3.512	4.761	5.429
Aappariit	4.653	3.548	2.981
Ineqatigiit	2.026	1.944	1.808
Inoqutigiit amerlassusaat			
Illoqarfinni	16.858	18.569	19.790
Nunaqarfinni	2.776	2.912	2.558
Savaateqarfinni	55	58	46

* Ukiukitsut angajoqqaaminni najugaqanngitsut tassaapput ilaqtamminni allani,
meeqqat angerlarsimaffiini imaluunniit kollegiani najugaqartut.
Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/BENFAM2> aamma <http://BANK.STAT.GL/BENHUS1>

INOQUTIGIIT

Inoqutigiit tassaapput inuit najukkami ataatsimi
najugaqatigiit, imminnut qanoq atassuteqarneri
apeqqutaatinngagu. Inoqutigiinni ataatsini ilaqu-
tariit arlaqarsinnaapput, ilaqutariilli ataatsit ino-
qutigiinni ataasiinnarni inissisimasinnaapput.

Mads Pihl – Visit Greenland

ILINNIARTITAANEQ

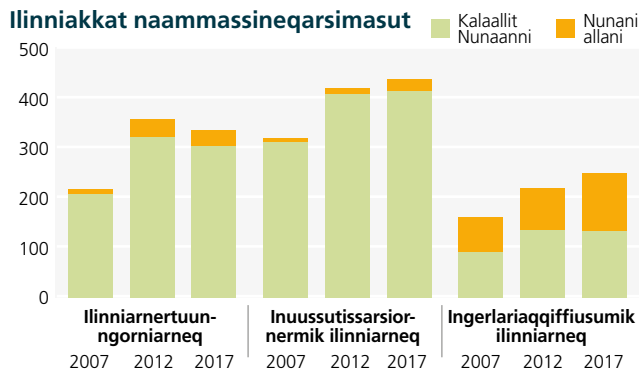

Kalaallit Nunaanni innuttaasut ukiut qulit meeqqat atuarfianni atuarsimasussaataapput. Meeqqat arfinilinnik ukioqaleraangamik atuartunngortarput. Nunaqarfinni minnerusuni meeqqat 8.-10. klasserniarlutik illoqarfimmut qaninnermut nuukkajuttarput. 1. klassimiit qallunaatut atuartitsisoqartarpoq, tuluttullu atuartitsineq aamma klassini nukarlerni aallartinneqartarluni. 10.klassimik naammassinnereernerup kingorna atuartut affaasa missaanniittut Kalaallit Nunaanni Danmarkimiluunniit ukiumik ataatsimik sivisussuseqartumik efterskolernermik aallartitsisarput. Atuartut arfineq-marluugaangata ataaseq kisimi inuusuttunut ilinniarfimmut toqqaanartumik ingerlaqqittarpoq.

Inuusuttut amerlasuut inuusuttunut ilinniarfimmik aallartitsinarlutik illoqarfimmut allamut nuuttarput. Illoqarfinni sisamani ilinniarnertuunngorniarteqarpoq, inuussutissarsiornermilu ilinniarfinni arfiniliusuni inuussutissarsiornermi ilinniakkat amerlanerpaat ilinniarneqarsinnaapput. Inuussutissarsiornermi ilinniakkat atuagarsonermik suliffimillu misiliinermik akulerunneqarsimasunik imaqarput.

Kalaallit Nunaanni inuusuttut amerlasuut inuusuttunut ilinniakkamik aallartitsisanngillat. 18-25-t akornanni ukiullit quliugaa-ngata arfinillit ilinniarnertuunngorniarnermik imaluunniit inuussutissarsiornermi ilinniakkamik allamik naammassinnissimasanngillat imaluunniit sulii ingerlatsisutut nalunaarsorsimasarlutik.

Ilinniakkat naammassineqarsimasut

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/UDNISC11D>

ILINNIAGAQARSIMASSUSEQ

Kalaallit ilinniagaqarsimassusaat qaffakkiartoraluartoq Nunani avannarlerni suli appasinnerpaavoq. 25-64-inik ukiullit affaasa missaat meeqqat atuarfianni taamaallaat atuarsimasuupput, Nunani avannarlerni 1/4-it missaat taamaallaat meeqqat atuarfianni atuarsimasuusut.

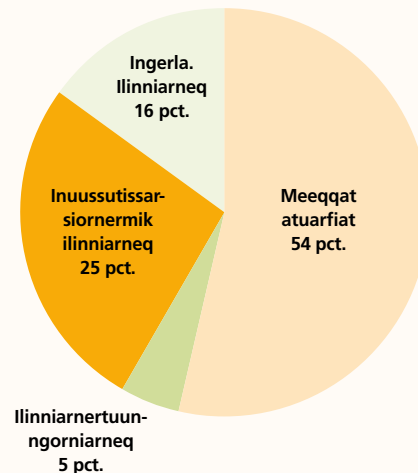
Kalaallit Nunaanni universiteti, Ilisimatusarfik, illoqarfiit pingaarnersaanni Nuummi inissisimavoq. Tassani bacheloritut ilinniakkat aqqanillit kandidatitullu ilinniakkat sisamat ilinniarneqarsinnaapput. Ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkat naanerusut inuussutissarsiornermi ilinniarfiit ilaanni aamma ilinniarneqarsinnaapput. Ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkat Kalaallit Nunaanni neqeroorutigineqartut arlaqanngimmata, ilinniartut 40 pct.-ii nunani allani ilinniartuupput. Amerlanerpaartaat Danmarkimi ilinniarput.

Ilinniarneq akeqanngilaq, ilinniartullu ilinniagaqarnersiuteqartinneqarput. Suliffimmi misiliillutik ilinniartut suliffimmi misiliisutut akissarsiaqartinneqartarput. Ilinniartut illoqarfimmut allamut nuuttariaqarsimasut kollegiani ineqarnissaminnut pissaaffeqarput.

ILINNIAGASSAMIK TOQQAANEQ

Arnat angutinit amerlanerusut meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik ilinniagaqartarput. Arnat 1/5-ii, angutit 1/8-iinut naleqqiullugit, ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaqarsimapput. Atugarissarnermi, niuernermi imaluunniit ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkat arnanit toqqarneqakkajunnerupput. Angutillu tekniki, sanaartornermi assartuinermilu ilinniakkanik toqqaanerusarlutik.

2017-imi 25-64-inik ukiullit qaffasinnerpaatut ilinniakkat naammassisimasaat

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/UDNISCPROD>

ISUMAGINNINNERMUT TUNNGASUT

Carlo Lukassen – Visit Greenland

Kalaallit Nunaanni isumaginninnermut tunngasuni Nunani Avannarlerni ingerlaaseq atornerqarpoq. Piumasaqaatit aalajangersimasut qulakkeerneqarsimatillugit innuttaasut Kalaallit Nunaanni najugallit suliffeqannginnermi, napparsimanermi ernereernerullu kingorna isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutininik pisartagaqarsinnaatitaapput. Innuttaasut isertitakitsut imaluunniit isertitaqanngitsut, piumasaqaatinillu naammassinnissimangitsut, taariullugu pisortanit ikiorsiissutininik pisartagaqarsinnaatitaapput.

Ilaqutariit isertitakitsut aamma ineqarnermut kiisalu meeqqanut tapinik pisartagaqarsinnaatitaapput.

Innuttaasut 66-illineqanngitsut tamakkiisumillu sulisinnaassuseqanngitsut siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissamut qinuteqarsinnaapput. 66-inik ukioqalernermiit innuttaasut tamar-mik utoqqalinnermi soraarnerussutisiaqarsinnaatitaapput. Utoqqalinnermi kiisalu siusinaarlutik soraarnerussutisialiit angerlarsimaffimmi ikiorneqarnissaminut paarineqarnissaminullu, imaluunniit utoqqaat illuini inissamik, neqeroorfigineqarsinnaapput.

Pisortanit aamma suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutininik pisartagalit

	2013	2014	2015	2016	2017
Inuit amerlassusaat					
Pisortanit ikiorsiissutininik pisartagalit	8.008	7.889	7.111	6.065	5.788
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutininik pisartagalit	3.094	3.073	3.099	2.885	2.912

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/SON004> aamma <http://bank.stat.gl/SON006>

Soraarnerussutisialiit

	2013	2014	2015	2016	2017
Inuit amerlassusaat					
Utoqqalinnermi soraarnerussutisialiit	3.669	3.671	3.758	3.998	3.789
Siusinaartumik soraarnerussutisialiit	2.619	2.565	2.457	2.249	2.280

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/SONAPE1> aamma <http://bank.stat.gl/SONFPE1>

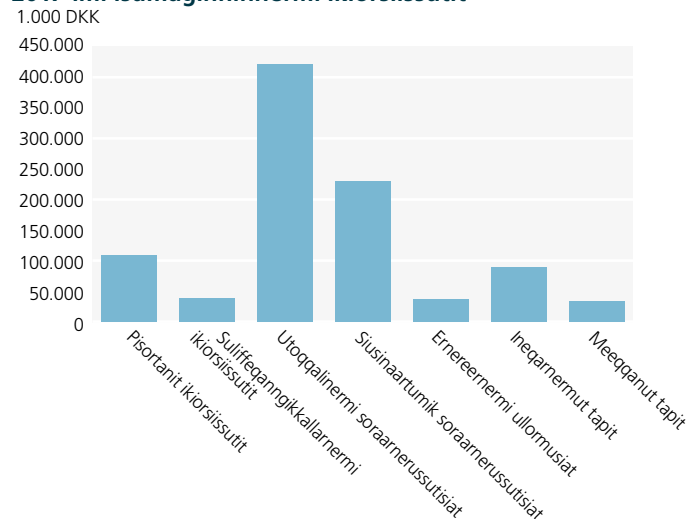
Ineqarnermut meeqqanullu tapisisartut

	2013	2014	2015	2016	2017
Inuit amerlassusaat					
Ineqarnermut tapisisartut	5.355	5.196	4.850	4.422	4.116
Meeqqanut tapisisartut	3.952	3.826	3.601	3.573	3.488

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/SONBT01> aamma <http://bank.stat.gl/SONBS01>

Innuttaasut innarluutillit innarluutaannut ikiuutaassussanik ikiorserneqarnissamik pinnaatitaapput. Ikiorserneqarnerup suunera innarluutillip pisariaqartitaa malillugu aalajangerneqar-tarpoq. Assersuutigalugu ulluinnarni tapersersuisumit ikorfartorneqarneq, angalanermi ingerlaqateqarneq imaluunniit piffis-saq tamakkerlugu innarluutillinnut inissiisarfimmiinneq. Innut-taasut innarluutillit innarluutillinnut sullivissiani sulinissamut periarfissaqarput.

2017-imi isumaginninnermi ikiorsiissutit

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/OFNKOMR> aamma <http://bank.stat.gl/OFNK1>

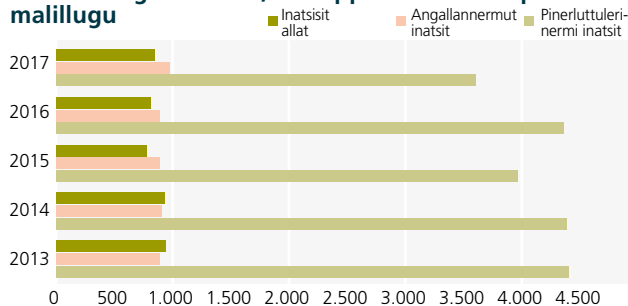
PINERLUTTULIORTARNEQ

PINERLUTTULIORNERIT INUUSUTTULLU PINERLUNNIARTARNERAT

Pisuussutit tungaasigut pinerluttuliornerit inuusuttullu pinerlunniartarnerat ukiuni kingullerni tallimani 25 pct.-imik apparsimavoq.

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisoqarfiit eqqartuussisoqarfinnut sisamanut kiisalu Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinnut avitaaput, tamakkerlutik siullermeerfiusumik sulianik ingerlatsisut. Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani aappassaanneerluni aalajangiiffisassat ingerlanneqartarput. Eqqartuussisoqarneq sulī Kalaallit Nunaannit akisussaaffigineqanngimmat Danmarkimi Højesteret, Kalaallit Nunaat sinnerlugu, pingajussaanneerluni aalajangiiffisassanik aamma ingerlatsivoq.

Unnerluutiginninnerit, unioqqutitsisimanerup suunera malillugu

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/KRNAN>

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisoqarfinni inuiaqatigiinni akuu-lersitseqqinnissaq pingaartinneqarpoq. Pineqaatissinneqarsimasut inissiisarfimmiinnerminni annerusumik minnerusumilluunniit ulluinnarni inuuneqarsinnaanerminnut periarfissaqartinneqarajuttarput. Kalaallit Nunaat pineqaatissinneqarsimasunut arfinilinnik isertitsiveqarpoq, katillugit 154-inik inissaqartunik. Pinerluttuliorsimasut tarnimikkut nappaatillit Danmarkimi pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfinnut paarnaarussassanngortinneqarsinnaapput.

Aalajangiinerit pineqaatissiinerillu, kisitsisit toqqartukkat

	2013	2014	2015*	2016*	2017*
— Aalajangiinerit amerlassusaat —					
Mianersoqqusineq	282	179	225	95	59
Pineqaatissinneqarani eqqartuunneqarneq	489	985	1.303	551	329
Pineqaatissinneqarluni eqqartuunneqarneq	539	653	566	664	333
Akiliisitaaneq	1.762	1.797	1.780	1.515	1.451
Unnerluussutit taamaatinneqartut	284	181	176	118	95

* Kisitsisaagallartut

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/KRNAF>

Inunnut ataasiakkaanut pinerluttuliorneri, toqutsinerit, nakuu-sernerit, pinngitsaaliilluni atoqueqarnerit kiisalu kinguaassiuutitigut kannguttaatsuliornerit pineqarput. Nunanut Avannarlernut allanut sanilliullugu inunnut ataasiakkaanut pinerluttuliornerit annertuumik amerlanerupput. Aalajangiinerit amerlassusaannut eqqartuussisoqarfinni ukatarinninnerit ingerlanneqartut apeqqutaalluinnartuupput.

PINERLUTTUNIK ISUMAGINNITTOQARFIK

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittut pineqaatissinneqarsimasunik, pineqaatissiinertaqanngitsumik pinerlusimasunik, inuiaqatigiinni sullissinissamik imaluunniit katsorsartinnissamut eqqartuussaasimasunik nakkutillinermik ingerlataqarpoq. Taamatuttaaq Pinerluttunik Isumaginnittut pinerluttuliorinissamut pinaveersaartitsineri politiinik, atuarfinnik inunnillu isumaginnittoqarfinnik suleqateqartarput.

PIORSARSIMASSUSEQ

QANGARSUARNITSAT ERIAGISASSAT

Kalaallit Nunaanni qangarsuarnitsat eriajisassatullu nalunaarsorneqarsimasut 5.559-iupput. Qangarsuarnitsat amerlanerit nunap qavaniipput, kisianni attorneqaqqusaanngillat!

Kalaallit Nunaanni piorsarsimassutsimi pikialaartitsineq nunarsuarmioqataanermik ileqqutoqqanillu akuugaavoq. Illoqarfinni timersornissamut periarfissaqartitsillunilu sunngiffimmi sammisasaqartitsisoqarpoq, najugaqarfinnilu avinngarusimasuni inuuneq ileqqutoqqat malillugit ingerlanneqarnerusarluni. Illoqarfiit amerlanersaat namminerisamik katersugaasiveqarput sumiiffiit oqaluttuassartaannik ukkataqartunik. 1400-kkunni timit paniinnarnikut Qilakitsuminngaanneersut paarilluakkallu Nunatta Katersugaasiviani Nuummiittumi, nunamilu qangarnitsanut eriajisasanut aamma akisussaasuusumi, takussutissiarineqarput.

Kalaallit Nunaata Katersugaasivianut isertut

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Isertut amerlassusaat						
Katillugit*	11.556	11.697	9.343	11.545	12.646	12.342
Meeqqat	1.891	2.630	2.868	3.532	3.799	3.909
Inersimasut	9.665	9.067	6.475	8.013	8.847	8.433

* Inersimasut akiliillutik isertut ilaannngillat

Najoqqutaq: Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu

Nuummiipportaaq Nunatta Isiginnaartitsisarfia, kalaallit piorsarsimassusaannut ileqqutoqaannullu tunngasunik isiginnaartitsinerinik ataavartumik sammisaqarfiusoq. Ukiumiit ukiumut isiginnaartitsinerit amerlassusaat nikerarpoq, isiginnaartitsinerillu ataasiakkaat nuna tamakkerlugu angalaarnermi takutinneqartarput. Nunatta Isiginnaartitsisarfiani aamma isiginnaartitsisar-tunngorniarluni ilinniagaq ingerlanneqartarpoq.

Kalaallit Nunaata Radioa (KNR) nuna tamakkerlugu tamanut TV-kkut radiokkullu aallakaatitassiorfiuvoq, nutaarsiassanik, timer-sornermi aamma aliikkutassianik assigiinngitsunik aallakaatitassiorfiusoq. Taassuma saniatigut sumiiffinni amerlanngitsunik TV-kkut radiokkullu aallakaatitassiorfeqarpoq kiisalu nuna tamakkerlugu aviisit Atuagagdliutit (AG) aamma Sermitsiaq sap. ak-nut naqitanngorlugit saqqummersinneqartarput. Illoqarfiit ataa-

siakkaat namminerisamik aviiseqartiterput, ataasiakkaanillu aamma naqiterisitsisarfeqarpoq. Kalaallit Nunaanni atuagarsorneq qangaaniilli aallartissimavoq, 1840-kkunniilli inuit tamangajamik atuarsinnaallutillu allassinnaalereersimmamata.

Kalaallit Nunaata Radioa (radiokkut tv-kkullu aallakaatitassiorfik)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ukiumut akunnerit						
Radio, katillugit	2.556	2.086	2.327	2.274	2.895	3.686
TV, katillugit	378	695	650	732	987	767

Najoqqutaq: KNR

Illoqarfiit amerlanersaanni erinarsogatigiinnik ingerlatsisoqarpoq, kalattoornerlu nuannarineqarluarpoq. Kalattoorneq europaminngaanneersuuvoq, 16-1700-kkunni arfannianit nunaseqqaartuniillu ilikkarneqarsimasoq. Qilaatersorneq tivanerlu inuit qangarsuaaniilli ileqqoraat, ukiunilu makkunani nuannarineqarneruleriartorpoq. Kalaallit Nunaanni nammineq sanaaminnik nipilersortartut amerlapput, annerusumik nipilersoriaatsit rock-it popillu atugaapput.

OQAATSIT

Kalaallit Nunaanni kalaallit oqaasii pingaarnertut atorneqarput, kalaallit oqaasii Inuit Aleutit oqaasiinut ilaapput. Kalaallisut sumiorpaaluuteqarpoq assigiinngitsunik kitaamiulli oqaasii pisortatigoortumik oqaaserineqarput. Kalaallisut oqaatsit takinersaasa ilagisaat 153-inik naqinnilik:

“Nalunaarasuartaateeranngualeqatigiiffissualioriatallaqqissupilorujussuannngortartuinnakasinngortinniamisaalinnguatsiaraluallaqqooqigaminngamiaasiinngooq”.

SILAP PISSUSAA AVATANGIISERLU

Kalaallit Nunaat qaasuitsup killegarfiani inissisimavoq, ukiukkut nillertuuvoq sumiiffillu apeqqutaalluni aasakkut issaasattuulluni.

Kalaallit Nunaata Avannaa issittuuvoq. Tamaani aasat nillataartuupput seqinerlu kaaviinnartuulluni, ukiukkulli issittarpoq qaammatillu 1-5-it kaperlattarluni. Kalaallit Nunaata Qiterpasissua Kujataalu issinnginnerusumik silaannaqarput, Kalaallit Nunaata Kujataani kangerluit ilorpasissut eqqaassanngikkaanni, tassani issittup kiannerulaartortaani inissisimaneq pissutaalluni annertunngitsumik orpinnik naasoqartarpoq.

Kalaallit Nunaanni kiassuseq qaffasinnerpaaq uuttorneqarsimasoq 25,9 °C, 2013-imi juulimi kitaani pisimavoq. Sermersuaq nillernerpaavoq, tassani nillissusseq -70 °C angusinnaasarpaa.

2018-imi agguaqatigiissillugu issisiutit, illoqarfiit toqqartukkat

Kiassutsit graderinnngorlugit uuttugaapput

	Ilulissat (Avannaa)	Kangerlussuaq (Kitaa)	Nuuk (Kitaa)	Narsarsuaq (Kujataa)	Tasiilaq (Kangia)
Agguaqatigiissillugu kiannerpaaffik					
Januaari	0,0	-0,7	4,4	6,6	3,1
Februaari	-3,2	-3,0	0,7	8,3	2,8
Marsi	6,3	6,9	9,6	9,4	3,6
Aprili	5,1	5,0	7,0	13,2	6,3
Maaji	12,1	11,9	6,5	11,9	4,9
Juuni	19,1	21,4	19,3	17,7	7,1
Juuli	14,0	21,0	17,2	19,2	16,7
Aggusti	15,9	20,7	15,5	17,0	14,2
Septembari	11,1	14,5	10,9	13,1	9,0
Oktobari	5,6	7,2	10,0	10,3	4,6
Novembari	8,3	10,3	8,0	9,7	5,4
Decembari	-1,1	5,3	3,6	9,1	5,6
Agguaqatigiissillugu issinnerpaaffik					
Januaari	-22,5	-33,3	-15,3	-19,6	-14,7
Februaari	-26,8	-38,7	-20,7	-22,8	-15,5
Marsi	-27,4	-34,7	-16,7	-14,7	-13,9
Aprili	-18,3	-15,7	-7,6	-7,4	-12,4
Maaji	-15,4	-13,7	-9,5	-9,4	-7,9
Juuni	-1,6	0,1	-1,4	2,4	-2,3
Juuli	0,0	1,7	0,3	2,5	1,2
Aggusti	-0,6	-1,4	1,7	2,4	2,2
Septembari	-5,0	-6,0	-0,1	-2,3	-0,8
Oktobari	-16,1	-21,0	-8,3	-9,9	-8,4
Novembari	-17,8	-26,4	-9,7	-13,0	-9,2
Decembari	-15,6	-27,6	-9,7	-11,1	-12,9

Najoqqutaq: ASIAQ aamma DMI

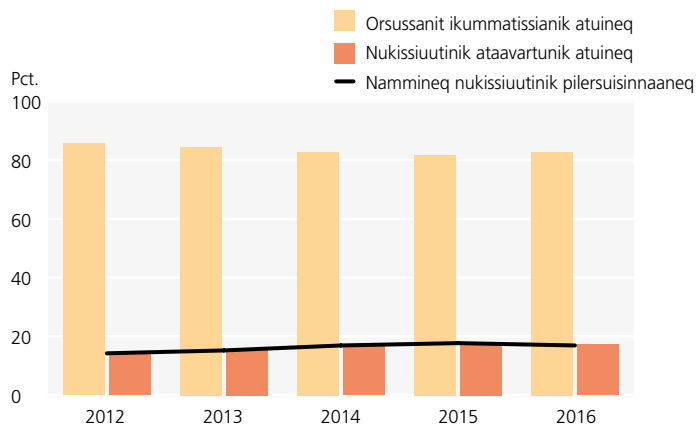

Silaannaap nillertuunera peqqutigalugu Kalaallit Nunaat nukissiuutinik annertuumik pisariaqartitsivoq. 1990-ikkunnili erngup nukinganik innaallagissiorfinnik tallimanik sanasoqarpoq, Nuummi, Qaqortumi/Narsami, Sisimiuni, Ilulissani Tasiilamilu innaallagissamik pilersuisunik. Erngup nukinganik innaallagissior-toqalinngikkallarmat nuna tamakkerlugu orsussanit ikummatis-sat atornerqarput. Illoqarfinnilu aamma nunaqarfinni minne-rusuni inoqarfinnilu avinngarusimasuni sulii tamanna atuuppoq. Ullumikkut eqqakkanik ikuallaaviit atorlugit kiassarnermik anni-kikkaluamik pilersuisoqarpoq.

DRIVHUSGASSI

2016-imi Kalaallit Nunaanni nukissiuutinik sa-naartornerni CO₂-mik aniatitsineq 525.148 tonsinik annertussuseqarpoq. 1990-imut sanil-liullugu tamanna 16 pct.-imik appariarsimavoq.

Nukissiuutinit atuineq namminerlu pilersorneq

Najoqutaq: <http://bank.stat.gl/ENN1ACT>

ASSARTUINEQ ANGALLASSINERLU

MITTARFIIT AQQUSERNILLU

Kalaallit Nunaat 13-inik timmisar-
tunut mittarfeqarpoq 43-nillu
helikopterinut mittarfeqarluni.
Kalaallit Nunaat tamakkerlugu
383 km-imik aqqusin-
niorneqarsimavoq.

*Najoqq.: Mitter-
feqarfiit, ASIAQ*

Kalaallit Nunaanni assartuineq angallassinерlu Nunanut Avan-
narlernut allanut sanilliullugu allaanerujussuuvog. Silaannaap
nunallu pissussai peqqutaallutik illoqarfiit nunaqarfiillu akor-
nanni qimuttuitsunut aqquteqanngilaq aqqusineqaraniluunniit.
Umiarsuit, timmisartut helikopterilluunniit atorlugit angallassin-
eq assartuinerlu pisarput. Illoqarfiit amerlanerit asfaltimik qal-
likkanik aqqusineqarput biileqarlutillu, illoqarfiilli minnerit nali-
nginnaasumik ujaraaqqanik nunaannarmillu sanaanik aqqusine-
qarput. Illoqarfinni annerusuni busseqarpoq taxaqarlunilu.

2018-imi angallatit motoorillit nalunaarsukkat

	Bussit	Taxat	Biilit	Qamu- teralaat	Angallas- sissutit allat*
Avannaani					
Qaanaaq	-	-	15	4	14
Upernavik	-	1	29	160	17
Uummannaq	-	12	78	5	14
Ilulissat	15	31	466	188	203
Qasigiannguit	1	4	36	40	40
Aasiaat	1	20	108	44	19
Kangaatsiaq	-	1	4	2	-
Qeqertarsuaq	-	2	27	13	8
Kitaani					
Sisimiut	18	27	710	571	280
Maniitsoq	3	13	152	46	39
Nuuk	40	94	3.676	319	1.042
Paamiut	1	-	59	12	25
Kujataani					
Narsaq	1	5	61	12	24
Qaqortoq	3	15	228	25	75
Nanortalik	-	4	30	8	10
Kangiani					
Tasiilaq	2	3	50	33	37
Ittoqqortoormiit	-	-	-	47	27

* ATV-it, maskiinат sanaartorfissaanermut atorneqartartut, lastbiilit,
motorcykelit, qatsersartut biilii, politiit biilii aamma ambulancit allallu
motoorillit suussusilerneqarsimangitsut.

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/ENNMO2DI>

Kalaallit Nunaanni timmisartortitseqatigiit annersaat, Air Green-
land, Danmarkip Islandillu akornanni angallassisarpoq nunallu
iluani aamma timmisartumik helikopterimillu angallassinерit ta-
maasa ingerlatalarugit. Amerikamiut timmisartoqarfisimasaaт
Kangerlussuaq nunanut allanut nunaniillu allaniit angallassinер-
nut mittarfittut atuuppoq. Air Greenland Nuummiit, Ilulissaniit
Kulusummillu Islandimut utimullu timmisartuussisarpoq. Taas-
suma saniatigut Air Iceland Connect Reyjavikimiit Nuummut,
Ilulissanut, Narsarsuarmut, Kulusummut kiisalu Nerlerit Inaan-
nut/Ittoqqortoormiинut utimullu aamma timmisartuussisarpoq.

Timmisartumi ilaasut

	2014	2015	2016	2017
Mittarfiit	193.618	198.921	212.540	200.075
Imarpik qulaallugu mittarfiit	158.191	166.688	184.307	173.523
Helistoppit helipo rtilu	44.611	41.675	41.239	39.789

Najoqqutaq: Mitterfeqarfiit

Kalaallit Nunaanni nassiussaleriviit annersaat, Royal Arctic
Line, illoqarfinnut nunaqarfinnullu assartuinerмик ingerlataqar-
poq. Arctic Umiaq Linep umiarsuaa ilaasartaat, Sarfaq Ittuk,
ukioq tamakkingajallugu kitaata sineriaani ilaasunik angallas-
sisarpoq. Minnerusunittaag assigiinngitsunik ilaasunik angal-
lassisoqartarpoq. Nunap immikkoortuini avannamut kangisis-
sumiittuni ukiup ilaani imaatigut angallassisoqarsinnaasangi-
laq issittumi sikusarnera pissutigalugu. Immikkoortut taakku
ukiukkut angallavigneqarneq ajorput. Kalaallit Nunaata
avataanut immakkut ilaasunik angallassisoqartanngilaq, umi-
arsuarniilli takornariataatinit USA-mit, Canadamit Europamiil-
lu nuna tikissallugu nuannarineqaaq.

KALAALLIT NUNAATA AVANNAANI KANGIANILU

Kalaallit Nunaata Avannaani aamma Kangiani ukiumi
sikuutillugu qamuteralaat qimuttullu assartuutitut ator-
neqartarput. Aasami angallateeqqat atorneqartarput.

SULIFFEQARNERMI PISSUTSIT

Kalaallit Nunaanni suliffissat amerlanerpaartaat kommunini imaluunniit Namminersorlutik Oqartussani suliffeqarfiupput. Illoqarfinni inuit amerlanerpaat sulisuupput, nunaqarfinnili amerlanerpaat namminersorlutik aalisartuupput piniartuullutilu. Nalinginnaasumik Skandinaviami suliffeqarnermi pissutsinut ingerlaaseq malinneqarpoq; sulisitsut sulisullu kattuffeqarput, akissarsianut isumaqatigiissutit atorineqarlutik kiisalu suliffinni pissutsinut, isumaqatigiissitsiniarnernut, sulinngiffeqarnermut sulinermilu ajoqusernermi taarsiivigineqarsinnaanermut inatsiseqarluni atuutsitsisoqarpoq. Danskisut imaluunniit nunani avannarlarni innuttaassuseqanngitsut najugaqarnissamut sulinissamullu akuersissummik qinnuteqaqqaartariaqarput.

SULIFFIMMIK TOQQAASARNEQ

Suliffissat 40 pct.-iisa missaanniit-tut pisortaqarfinniupput. Arnat sulisut 60 pct.-iinit amerlanerusut pisortaqarfinni suliffeqarput. Angutit aalisarnermi, piniarnermi nunalerinermi kiisalu pisortat allaffissorneranni aamma kiffartuussilluni sulliviusunik toqqaagajunnerusarput.

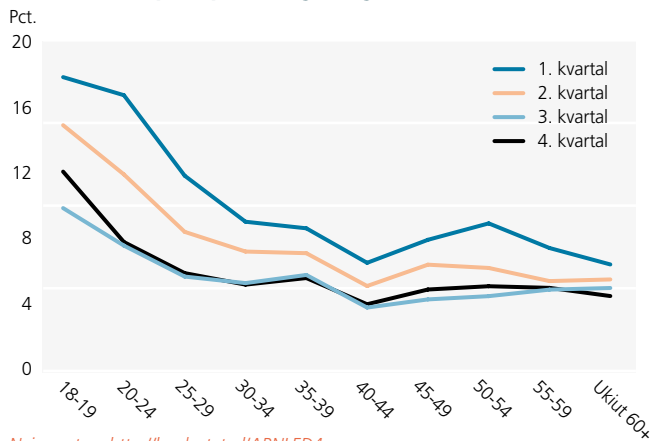
Pingaarnertut sulisut, inuussutissarsiorfik innuttaassuserlu malillugit, 2017

	Katillugit	Kalaallit Nunaat	Danmark	Nunat avannarliit allat	Europa	Afrika	Amerika	Asia
Qaammammut agguaqatigiissillugu suliffimmik pingaarnermik ingerlatsisut amerlassusaat								
Katillugit	26.543	23.217	2.891	111	67	9	21	225
Aalisarnek, piniarnek nunalerinerlu	4.391	4.174	184	13	2	2	1	14
Aatsitassanik piianeq	86	50	29	2	5	-	-	-
Suliffissuaqarnek	271	232	36	1	-	1	1	1
Nukissiuutinik inermillu pilersuineq	381	310	67	1	2	-	1	-
Sanaartorneq	1.987	1.616	339	14	10	1	2	6
Niuernek	2.965	2.671	238	5	2	-	-	50
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	803	582	107	2	5	-	1	106
Assartuineq	2.501	2.108	338	33	8	-	1	12
Niuertarfeqarnermi sullisinerit	1.312	977	297	9	6	1	4	18
Pisortat allaffissornerat	10.585	9.433	1.087	23	19	4	8	9
Kiffartuussilluni inuussutissarsiutit allat	941	822	101	6	2	-	3	8
Paasissutissaqanngitsut	319	242	67	2	6	-	1	2

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/ARNBFB7>

Suliffissaaleqisut pct.-inngorlugit, 2017

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Suliffissaaleqisut ilinniarsimassusaallu

Sulisinnaasut akornanni suliffeqanngitsut amerlasuut ilinnia-gaqarsimasuunngillat. 84 pct.-iisa missaanniittut meeqqat atu-arfiannik taamaallaat naammassinnissimapput. sulisinnaasut akornanni suliffeqanngitsut nuna tamakkerlugu agguaqatigiis-sillugu suliffissaaleqisunit allanit 6,8 pct.-inik annertussuseqar-tunit ikinnerupput. Ingerlariaqqiffiusumillu ilinniagaqarsimasut suliffissaaleqinerat annikitsuaraavoq.

Kalaallit Nunaanni suliffeqarnerup immikkoorutigaa silaannaap pissusaataa nunallu isorartussusaata ukiup nikerarnerani sulif-feqarneq sunnertarmagu, sulisinnaasut sumiiffinni niqueqattaar-sinnaanerannut killiliisumik.

INUUSSUTISSARSIORNEQ

Kalaallit Nunaanni aningaasarsiorneq annerpaaq inuussutissarsiorfinni angisuuni amerlanngitsunili pisarpoq. Inuussutissarsiorfinni kaaviiartitat pingajorarterutaasa missaanniittut aalisarnermit kiisalu aalisakkanik tunissassiornermit niuernermiillu pilersinneqartarput. Inuussutissarsiorfiit annersaasa aappaat taassavoq niuertunik pilersuineq atugassanillu nioqquteqarneq, tassani inuussutissarsiorfinni kaaviiartitat katillugit pingajorarterutingajaat aamma pilersinneqartarput.

Inuussutissarsiorfinni naleqarnerulersitsineq annerpaaq inuussutissarsiorfinni aalisarnermik suliaqarfiusuni pilersinneqartarpoq, inuussutissarsiorfinni ataatsimut naleqarnerulersitsinerit pingajorarterutaat aalisarnermi suliaqarfimmi pilersinneqartarmat.

KALAALLIT NUNAANNI INUUSSUTISSARSIORNEQ

Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornermi pisortat suliffeqarfiutaat annertupput. Suliffeqarfiit annersaat Namminersorlutik Oqartussanit 100 pct.-imik pigineqartut tassaapput Royal Greenland A/S (aalisakkerinermik suliaqarfik), KNI A/S (ulluinnarni atorussanik pisiniarfeqarneq aamma uuliaarniarfeqarneq), Royal Arctic Line A/S (assartuineq) kiisalu Tele Greenland (nalunaarasuartaatinit attaveqaateqarneq).

Kaaviiartitat

Naleqarnerulersitsineq

	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
	DKK millioningorlugit					DKK millioningorlugit				
Aalisarneq, aalisakkanik tunissassiorneq niuernerlu	4.292.209	4.685.662	5.729.736	6.977.154	6.224.469	1.651.477	1.740.032	2.386.148	2.882.822	2.525.500
Aatsitassiorneq	174.101	141.135	122.029	86.640	97.166	-68.337	39.649	-243.846	-135.965	-98.222
Atortussiorneq	357.939	356.811	364.948	407.793	404.584	136.859	138.663	140.803	161.078	166.686
Sanaartorneq	1.941.346	1.718.967	1.982.769	2.214.644	2.399.430	733.439	690.576	808.629	884.934	975.278
Niuertunik pilersuineq atugassanillu nioqquteqarneq	5.687.930	5.736.739	5.934.433	6.290.202	6.365.904	997.988	1.041.623	1.080.841	1.205.839	1.237.068
Assartuineq assartugassalerinerlu	2.032.907	2.047.019	2.137.238	2.282.779	2.469.311	856.441	995.990	1.072.534	1.152.573	1.194.697
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	306.191	300.788	341.176	399.271	424.461	139.335	146.834	162.518	192.068	199.066
Paasissutissalerineq attaveqaatilerinerlu	1.043.493	1.055.651	1.080.767	1.141.759	1.125.630	599.732	615.817	599.084	690.124	641.502
Aningaaseriviit, aningaasaliisarfiit sillimmasiisarfiillu	503.750	559.968	542.528	554.137	606.680	297.655	173.316	242.127	214.466	367.728
Inissianik attartortitsinerit sullissinerillu allat	432.662	439.194	418.194	428.508	460.059	302.774	315.717	311.369	325.926	331.687
Namminersortunit, ilisimatusarnik-kut teknikkikkullu kiffartuussinerit	235.821	261.156	249.701	256.411	284.336	132.328	159.742	152.732	170.767	187.068
Allaffissornikkut kiffartuussinerit	286.312	342.034	481.276	490.809	524.143	143.629	129.076	153.687	144.413	165.458

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/ESNRESBAL> aamma <http://bank.stat.gl/ESNNGL>

INUUSSUTISSARSIUTIT AAQQISSUUSSAANERAT

Kalaallit Nunaanni suliffeqarfimmik ingerlatseriaaseq atornerqarjunnerusoq tassaavoq kisimiilluni suliffeqarfimmik ingerlatsineq. Ingerlatseriaatsimi pineqartumi ilaatigut sinerissap qanittuani aalisartut nalunaarsugaapput. Ingerlatseriaatsip atornerqakkajunnerusup tulleraa suliffeqarfinni ingerlatseriaatsinik allanik taaneqartoq.

Suliffeqarfinnit akissarsialiussat tamakkiissut affaasa missaan-niittut piginneqatigiilluni ingerlatsivinniit akissarsiaritineqarsimapput.

Suliffeqarfiit amerlassusaat

	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
	Suliffeqarfiit amerlassusaat					Akissarsialiussat pct.-innngorlugit				
Kisimiilluni ingerlatsiviit	3.086	3.017	3.028	3.146	3.159	13,9	15,4	14,9	15,9	13,6
Piginneqatigiilluni ingerlatsiviit	160	151	138	137	134	52,6	49,3	49,5	48,5	49,2
Ingerlatseriaatsit allat	590	580	615	637	653	21,7	22,9	23,8	23,8	23,8
Aningaasaateqarfiit il.il.	172	177	176	174	174	8,8	10,0	9,4	9,1	9,9
Nunanit allamiunit pigineqartut	48	31	25	31	83	1,6	0,8	0,6	0,7	2,4
Paasissutissartaqanngitsut	69	61	73	87	65	1,4	1,6	1,7	1,9	1,3
Katillugit	4.125	4.017	4.055	4.212	4.268	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/ESN2A>

SULIFFEQARFINNI NAATSORSUUTIT

Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit pisortat allaffissornikkut aqutsinerisa, illersornissap aamma isumaginninnermut qularnaveeqqutit avataanniittut pineqarput. Namminersorlutik Oqartussat piginneqatigiiffii aamma suliffeqarfiit iluanaarutaasunit ingerlanneqartut kisitsisinut ilaapput, pisortaniilli suliffeqarfiit nalinginnaasut annertunerpaartaat ilanngunneqanngillat.

Kisitsisitigut paasissutissani pingaarnertut najoqqutarineqarput Naatsorsueqqissaartarfiup suliffeqarnermut nalunaarsuiffia aamma isertitanut nalunaarsuiffia, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmi nalunaarsuutininik tunngaveqartunit pilersinneqarsimasut.

AALISARNEQ

Mads Pihl – Visit Greenland

Aalisarneq Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutit pingaarnersaraat. Kinguppannik, qalerallinnik, saarullinnik allanillu aalisarneq pisassiissutinit aalisarsinnaanermullu akuersissutinit, Namminersorlutik Oqartussanit aalajangersarneqarsimasunit, aaq-qissuussaavoq. Aalisariaatsit assigiinngitsut marluupput; avataasiorluni aalisarneq kiisalu sinerissap qanittuani aalisarneq. Sinerissap qanittuani aalisarnermi tulaassuineq atorneqarpoq, avataasiorlunili aalisarnermi kilisaatini aalisariutini aalisakkerineq ingerlanneqartarpoq.

Aalisarnermi suliffeqarfiit marluk annerpaat tassaapput Royal Greenland Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartoq aamma namminersorluni suliffeqarfik Polar Seafood. Royal Greenland Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit annersaraat. Ukiuni marlussunni kingullerni aalisarnermi suliffeqarfiit namminersortut minnerusut aamma aallarternikuupput.

Avataasiorluni sinerissallu qanittuani aalisarnermi tulaassat, pisat aalajangersimasut

	2014	2015	2016	2017	2018
	1.000 tonsinngorlugit				
Qaleruallit katillugit	44,3	35,6	44,6	44,0	49,2
Saattuut	1,7	1,9	1,9	2,2	2,6
Kinguppaat	42,6	33,8	42,6	42,6	46,6
Aalisakkat katillugit	61,0	69,7	80,5	72,4	66,8
Egaluit	-	-	-	-	-
Uukkat	-	-	-	-	-
Qeeqqat	0,9	0,3	0,2	0,2	0,2
Qalerallit	30,3	28,2	34,6	28,1	32,0
Aalisakkat allat	-	-	-	-	-
Ammassaar	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3
Suluppaakkat	0,3	0,2	0,1	0,2	0,2
Imminnguut/Tupissutit	-	-	-	-	-
Nipisat	8,1	7,1	5,0	7,4	6,7
Saarulliit	21,0	33,6	40,3	36,1	27,4

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/FIN001>

AALISARIUTIT

2018-imi Kalaallit Nunaanni umiarsuit aalisariutit aalisarsinnaanermut akuersissuteqartut 281-iupput, 1.668-it umiatsiaararsortut, 471-it qimuttunik aalisartut kiisalu 646-t qamuterallannik aalisartut.

QIMMIT QIMUTTUT

Kalaallit qimmii qimuttut Kalaallit Nunaata Avannaani Kangianilu aalisarnermi, piniarnermi takorniaqaqtitsinermilu atorneqartut Kitaanut Kujaataanullu immikkut akuersissuteqaaqartoqartinagu eqquteqqusaanngillat, taamatullu qimmit nunanit allaneersut qimuttoqarfinnut eqqunneqaqqusaanatik, kalaallit qimmiisa illersorneqarnissaat allanillu akuneqannginnissaat pissutigalugu.

Kalaallit aalisariutaannit avataasiorluni aalisarnermi aalisakkat qaleruallillu pisat

	2014	2015	2016	2017	2018
	1.000 tonsinngorlugit				
Qalerallit	7,6	8,5	7,5	8,5	10,2
Saarulliit	9,8	14,3	15,3	17,4	17,9
Ammassaar	20,1	42,1	3,3	26,2	11,4
Nataarnat	-	-	-	-	-
Saarulliit ilaat (kuller)	1,1	1,1	1,3	1,4	1,2
Ammassassuit	13,2	12,0	20,1	12,2	2,6
Uiluut	0,6	0,6	0,7	0,5	0,7
Aalisakkat tamalaar	1,0	2,7	3,8	1,0	1,0
Saarulliusaar (sej)	0,4	0,4	0,6	0,4	0,4
Kinguppaar	37,7	34,8	36,9	43,0	44,5
Suluppaakkat	4,6	4,8	5,4	4,5	3,1
Qeeqqat	-	-	-	-	-
Saarulliit ilaat (Blåhvilling)	6,5	5,7	12,7	20,5	23,3
Avalaasartuut	75,2	29,3	34,7	45,8	62,4
Aalisakkat allar	0,2	0,9	0,2	1,0	0,5

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/FIN008>

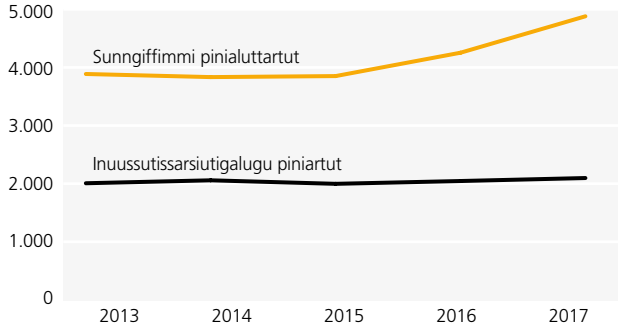
Kalaallit Nunaata Savalimmiut, Norge, Rusland aamma Island nunat marluk akornanni aamma nunat pingasut akornanni aalisarsinnaanermut isumaqatigiissuteqarfigai, nalinginnaasumillu EU-mi aalisarsinnaanermut isumaqatigiissuteqarluni. Aalisarnermi Kalaallit Nunaat oqartussaataaavoq, Kalaallillu Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik aalisariutinik Kalaallit Nunaanneersunik nunanillu tamalaaneersunit, pingaartumik kilisaatinut kinguppanianut, nakkutilliisuvoq.

PINIARNEQ

Kalaallit Nunaanni piniarneq kinguaariippassuarni inuuniutaasimavoq, ullumikkuttaarlu inoqutigiit aningaasaqarnerannut tapertaasarpog pingaarutilik. Ukiup ilaani piffissat piniarfiusartut malillugit piniarsinnaanermullu allagartat malillugit piniarneq ingerlanneqarpoq. Piniarusuttunut tamanut nalinginnaasumik piniarnermut allagartamik peqaqqaarnissaq piumasaqaataavoq. Piniarnermut allagartat assigiinngitsut marluupput; sunngiffimmi pinialussinnaanermut aamma inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartaq. Taassuma saniatigut piniagassanut pisassiissutinit aqunneqartunut immikkut ittumik akuersissutinit peqarpoq. Pisassiissuteqartarnikkut ukiut tamaasa uumasut qanoq amerlatigisut pisarineqarsinnaanerit aqunneqartarpoq.

Inuit piniarsinnaanermut allagartallit

Amerlassusaat

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/FINJABE>

UNESCO-MI NUNARSUARM ERIAGISASSAT

Aasivissuit – Nipisat Kangerlussuarmiittoq Sermersuarmit nunap timaani aavartarfissuit aqquasarlugit kangerlunnut kiisalu qeqertanut itsarsuaq inoqarfiusimasunut nunaavoq piorsarsimassutsikkut asseqanngitsoq. Aavartarfissuusimasog ukiut 4.500-it ingerlanerini Kitaani inuusimasut oqaluttuariisaaneranni piorsarsimassutsikkut eriaqisassanik imaqarpoq.

Inuussutissarsiutigalugu piniartut

Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartallit piniarnerinavimmik inuuniuteqartuaannangillat, inuussutissarsionertilli aasaanerani umiatsiaararsorluni aalisarnermik ukiukkulu sikumi aalisarnermik tapertaqartikkajuppaat.

Puisi piniagassaavoq sulii pingaarutilik. Nalinginnaasumik amia tunineqartarpoq, neqaa nerineqartarpoq imaluunniit kalaallit qimmiinik qimmeqarfiusuni nerukkaatissatut atorineqartarluni. Puisit amiinit tunisat affaasa missaanniittut Kalaallit Nunaanni kisiartaalluni ammerivimmi Great Greenlandimi mersugassianngorlugit piareersarneqartarput. Taamatuttaaq uumasut nunamiutat amii tunineqartarput. Nalinginnaasumik politiit piniarnermut inatsimmik atuutsitsisupput. Arferit assigiinngitsut aalajangersimasut pisassiissutit malillugit piniarneqarsinnaapput. Neqaat amiilu Kalaallit Nunaanni kisimi nerineqartarput. Tuttu umimmallu nunamiutani piniarneqarsinnaasuni pingaarnarpaapput. Imarmiutat miluumasut, tuttu umimmaallu neqaat ilaatigut Lilleholmimit Great Greenlandimiillu nioqutiginneqartarput. Savat savaqqallu Neqi A/S-imi toqoranneqartarput. Timmissanik piniarneq ullormut pisassiissutit malillugit ingerlanneqartarpoq. Timmissalli pisarineqarsinnaasut ilaannut pisassiissuteqartarneq atuutsinneqanngilaq.

Uumasut miluumasut timmissallu pisat

	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Tunisat 1.000 tonsinngorlugit						
Puisit 1)	6,58	2,94	15,20	16,40	10,99	8,14
Arferit 2)	26,74	25,15	44,16	42,47	23,92	3,57
Miluumasut nunamiutat 3)	410,28	366,22	361,55	344,49	367,07	329,02
Pisat amerlassusaat						
Timmissat 4)	153.38	148.579	129.517	121.516	112.798	106.025

* Kisitsisaagallartut

1) Natseq, aataaq, natersuaq, ussuk qasigiarlu. 2) Qilalugaq qaqortaq, qilalugaq qernetaq, aarluk, niisa, niisamaq, aarluaarsuk, tikaagullik, arfivik, qipoqqaq, tikaagulliusaaq aamma aaveq. 3) Ukaleq, tuttu, umimmak, terianniaq nanorlu. 4) Appa, miteq, miteq siorakitsog, alleq, qeerlutoog, qaqulluk, serfaq, appaliarsuk, taateraag, nerleq, nerlermaarsuk, nerlermaaq, nerleq siggukitsog aamma aqisseq. Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/FINFANGST>

NUNALERINEQ

Kalaallit Nunaanni nunalerineq savanik piaqqiortitsinermik anertunerpaamik tunngaveqarpoq, savat savaaqqallu aasakkut qaqqanut neriniartillugit aallartinneqartarput. Taassuma sania-tigut annertunngitsumik timmissat, igutsaat, hiistit nersussuillu kiisalu tutut nujutsut tuusintinik marlussunnik amerlassuse-qartut pigineqarput. Naatsiianik naatitanillu najugarisami nioq-qutissanik ukiukkullu uumasunut nerukkaatissanik naatsitsiso-qartarpoq. Kalaallit Nunaata Kujataani kangerlunni ilorpasissuni taamaallaat, issuttumi silaannaap kiannerulaartortaani, nunale-rineq ingerlanneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni nunalerinerup oqaluttuassartaa aallartippoq qallunaatsiaat 986-imi Kalaallit Nunaata Kujataanut nunasim-mata, 1400-kkullu qiteqqunnerata tungaanut tamaani inuusi-mallutik. 1782-imi lgalikumi savaateqartarneq nutaaliaaneru-soq saniatigooralugu inuussutissarsiutitut aallartinneqarpoq, qallunaatsiaat illukoqarfiini. 1924-mi Qassiarsummi Erik Appa-laartup narsaateqarfigisimasaani siullermeertumik inuussutis-sarsiutigalugu nunalerineq aallartinneqarpoq.

Uumasuutit

	2007	2009	2011	2013	2015	2017
	Uumasuutit amerlassusaat					
Savat	21.704	20.439	20.232	19.994	17.501	17.785
Tutut nujutsut	2.441	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Nersussuit	42	56	79	125	146	193
Hiistit	216	186	161	132	151	152
Kukkukuut	152	182	215	191	165	168
Igutsaat ilaqutariit	10	-	4	4	6	6

Najoqqutaq: Nunalerinermik Siunnorsorteqarfik

UNESCO-MI NUNARSUARMI ERIAGISASSAT

Kalaallit Nunaata Kujataa 350 kvadratkilometerisut annertugisoq 2017-imi UNESCO-p nunarsuarmi eria-gisassatut allattorsimaffiani ilanngunneqarpoq. Kuja-taa sumiiffinnik tallimanik, Tunulliarfimmi kiisalu lgalik-up Kangerluani inissisimasunik, annertussuseqarpoq.

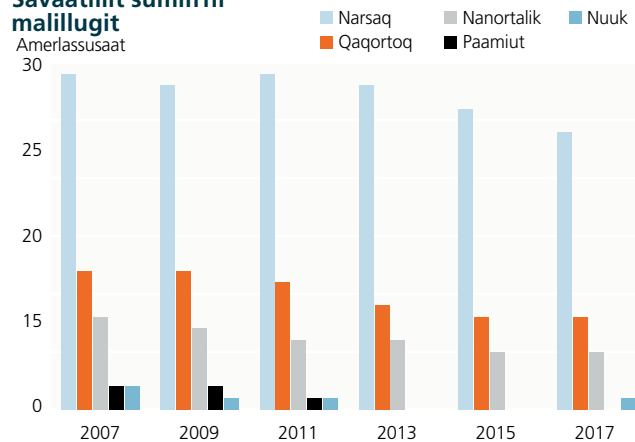
Ukiuni qulikkaani kingullerni savaateqarfiit ikinnerulerlutillu anginerulersimapput. Kinguaariit marluk imaluunniit pingasut savaateqarfimmik ataatsimut ingerlatsigajunnerusarput.

Kalaallit Nunaanni Upernaviarsuk nunalerinermi misileraavi-uvoq. Tamaani naatitsinernut nalinginnaanerpaanut ukiumilu nerukkaatissanut issittumi naatsitsinnaanermut misileraanerit ingerlanneqartarput. Upernaviarsummi savaatilinggorniarfik aamma ingerlanneqarpoq, tassani savanik piaqqiortitsinermut, nioqutissiorluni naatitsivilerinermut nalinginnaasumillu naatit-sivilerinermut ilinniakkat ingerlanneqarput.

Savaatillit sumiiffii malillugit

Amerlassusaat

30

Najoqqutaq: Nunalerinermik Siunnorsorteqarfik

TAKORNARIAQARNEQ

Takornariat umiarsuarnut takornariartaatinut ilaallutik imaluunniit nunanut tamalaanut timmisartut aqqutigisartagaat Ilulissat, Kangerlussuaq, Nuuk, Narsarsuaq, Kulusuk imaluunniit Ittoqqortoormiini Nerlerit Inaat aqqutigalugit Kalaallit Nunaanut tikittarput. Kalaallit Nunaannut tikinnermi nalinginnaasumik timmisartumik umiarsuarmilluunniit ingerlaqqittoqartarpoq. Umiarsuit takornariartaatit upernaamit ukiaq tikillugu tike-rarfigisarpaat. Pinngortitami takornariartitsineq nalinginnaasumik aasakkut ingerlanneqartarpoq, ukiuuneranili aamma ingerlanneqarsinnaasunik peqarpoq.

Timmisartunut aamma umiarsuarnut takornariartaatinut ilaasut

	2014	2015	2016	2017	2018
Nunanit tamalaanit timmisartumut ilaasut					
Ukioq 1)	10.039	10.611	11.362	12.094	12.493
Upernaag 2)	13.327	14.695	17.617	16.259	17.205
Aasaq 3)	35.212	38.743	41.743	41.802	42.495
Ukiaq 4)	14.000	16.583	18.122	19.724	20.270
Umiarsuarmut takornariartaammut ilaasut					
Ukioq 1)	-	-	-	-	-
Upernaag 2)	293	163	562	185	...
Aasaq 3)	13.594	15.791	17.089	17.506	...
Ukiaq 4)	6.327	9.095	6.593	9.734	...

Nassuiaat: Nunanut tamalaanut timmisartuussinernut ilaasuni Kalaallit Nunaanni najugaqavissut ilaapput.
 1) Decembari, Januaari aamma februaari 2) Marsi, aprili maajilu
 3) Juuni, juuli aggustilu 4) Septembari, oktobari aamma novembari.
 Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/TUNUPAX> aamma <http://bank.stat.gl/TUNKRP>

Nunanit tamalaanit timmisartunut ilaasut

2018-imi 92.677-it Kalaallit Nunaannit timmisartumik aallarsimapput. Taakku 34 pct.-iisa missaanniittut Kalaallit Nunaanni najugaqavissuupput.

Unnuiffigineqarsinnaasut assigiinngiaarput; illoqarfinni akunnittarfinnit bed and breakfastinut, nunaqarfinnilu angerlarsimaffinni illusimaffinnut. Tammaartoqarsinnaavoq, piareersarlarsimanissarli tassani pisariaqarlunnarpoq.

**NUNARSUARMI NUNAT
EQQISSISIMATITAT ANNERSAAT**

Nunarsuarmi nunat eqqissisimatitatt annersaat tasasaavoq Tunup Avannaarsua, 972,000 km²-itut annertutigisoq. Nunami eqqissisimatitani najugaqarput qimussimik alapernaarsuineramik ingerlatsisut Siriusimik taaneqartut kiisalu silasiorfinni sulisut.

**UNESCO-MI
NUNARSUARMI ERIAGISASSAT**

2004-mili Ilulissat Kangerlua (Sermeq Kujalleq) UNESCO-mi nunarsuarmioqatigiinnut kingornussassanngortinneqarpoq. Arsaattarfiit 66.000-it annertussaanik angissuseqarpoq. Tassani ullut tamaasa New Yorkimi imermik atuinerup annertoqqataanik sikunik uukkaattoqartarpoq.

Akunnittarfinni unnuisut innuttaassuseq malillugu

	2014	2015	2016	2017	2018
Unnuisut amerlassusaat					
Kalaallit Nunaat	43.277	48.934	57.501	60.957	57.163
Nunat avannarliit	21.852	22.281	23.918	24.768	23.037
Noorliit	2.668	2.958	2.440	3.180	2.945
Frankrigi	555	660	748	1.291	1.672
Italia	291	391	365	550	528
Pukkitsormiut	281	247	253	337	324
Tuluit Nunaat	855	1.259	1.595	1.830	1.320
Europap sinnera	2.612	1.944	2.035	3.477	4.188
USA	3.050	2.372	2.767	2.192	2.677
Japan	393	517	583	431	307
Canada	599	513	716	932	906
Nunat allat	2.873	4.866	3.301	3.496	2.820
Ilisimaneqanngitsut	567	283	-	4.177	3.413

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/TUNHOT>

Qeqertarsuup Tunua umiarsuarnit takornariartaatinit ornigarneqarlualtuuvoq, Kalaallillu Nunaanni takornariaqartitsinermineriartortinneqarlualsimasuulluni. Takornarialerisut amerlanerpaartaat tamaaniipput. Sorsunnersuup Nillertup nalaani Kangerlussuarmi Narsarsuarmilu mittarfiit Amerikamiunit sakutooqarfittut sananeqarsimapput, tamatuma kingorna Kalaallit Nunaannut tunniunneqarsimasut. Nunap ilorpasissuani aalaakkaanerumillu silaqqittartumi inissisimallutik. Pinngortitami takornariartitsinermut naleqqulluinnartuullutik. Islandimik Kalaallit Nunaata Kangianut ulluinnarlugu takornariartartut amerlapput. Kalaallit Nunaata Kangia aamma pinngortitami nutaaliaanerumik takornariaqartitsinermineriornigarneqarlualtuuvoq. Ikittuinnaat sermersuaq ituittarpaat, nalinginnaasumik Kangerlussuup Tasiilallu akornanni. Tamanna Namminersorlutik Oqartussanit immikkut ittumik akuerineqaaqqaartariaqarpoq.

ISERTITAT

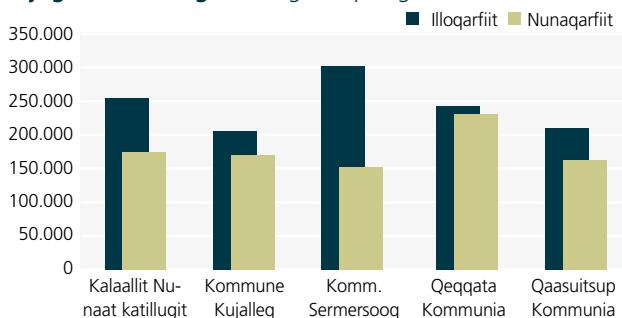
KALAALLIT NUNAANNI ISERTITAT AAMMA AKILERAARTARNEQ

Apeqqutaalluni kommunimi sumi naju-
gaqarneq, Kalaallit Nunaanni najugallit
42-44 pct.-imik akileraartarput.

Akileraarutaasussaangitsut
qaammammut 4.833
kr.-iupput.

Nunaqarfinni isertitat qaffasissusaat annertuumik illoqarfinni isertitat qaffasissusaannit appasinnerupput. Assigiinngissutsilli annertussusaat kommunit malillugit allanngorarput. Nunaqar-
fimmii illoqarfimmut assigiinngissut Kommuneqarfik Sermer-
suumi annertunerpaavoq, tassani Nuummi innuttaasup aggu-
aqatigiissillugu isertitai nunaqarfinni innuttaasup isertitaanit
marloriaammit annertunerullutik qaffasinnerupput.

2017-imi agguaqatigiissillugu isertitat kommuni najugarlu malillugit ilanngaateqanngitsumik isertitat

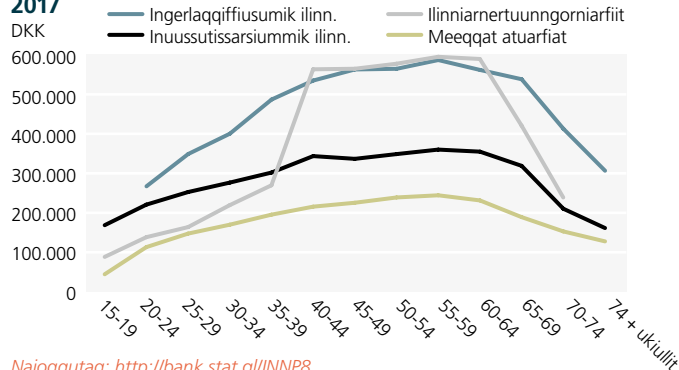

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/INN1>

2017-imi arnat agguaqatigiissillugu ilanngaateqanngitsumik isertitaat 209.000 DKK-nik annertutigisimapput. Angutillu isertitaat 277.000 DKK-nik annertutigalutik 25 pct.-inik qaffa-
sinnerupput. Aningaasarsiorituni nalinginnaanerpaani angutit
amerlapput, arnalli ukiut malillugit aningaasarsiornermi utoq-
qanerulaartuni amerlanerullutik. Tamanna ilaatigut isertitat
assigiinngissutaannut peqqutaasinnaavoq.

Kalaallit Nunaanni isertitat qaffasissusaannut ilinniakkap qaffa-
sissusaa apeqqutaalluinnarpoq. Ilinniakkap qaffasissusaata qaf-
fakkiartornerani isertitat qaffasissusaat aamma qaffakkiartor-
tarput.

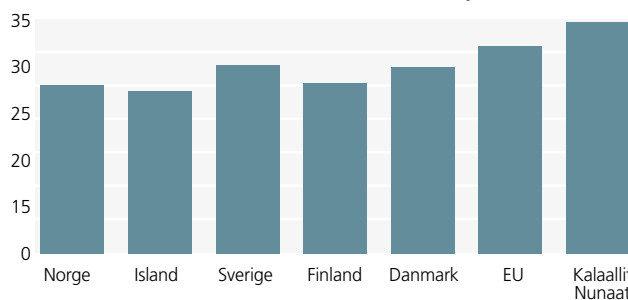
Ilinniagaq malillugu agg. ilanngaateqanngitsumik isertitat, 2017

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/INN1>

Kalaallit Nunaanni isertitani assigiinngissut Nunani Avannar-
larni isertitani assigiinngissummi agguaqatigiissitsinermit an-
nertuneruvoq.

Isertitani atoriaannarni Gini koefficienti, 2017

Nassuiaat: Gini-koefficientimi nalinga 0-imiippat naligiimmik agguataariso-
qarneranik isumaqarpoq, nalili 100-miippat naligiinngitsumik
agguataarisoqarneranik isumaqarpoq.

Najoqqutaq: Eurostat aamma <http://bank.stat.gl/INN1>

AKIT

Atuisunut akit ulluinnarni inuuniarnermi aningaasartuutitut uuttuutaapput. Naleqqersuutit aningaasaqarnerup nalinganut uuttuutitut pingaarnertut atornegartarput. Atuisunut akit naleqqersuutaanni nioqqtissanut kiffartuussinernullu akigitat atuisumit akilernerqartartut naatsorsorneqartarput. Atuisunut akini allannguutit tamakkiisut tassani ersersinneqartarput, akileraarutinit akitsuutinit ikiorsiissutitullu tapiissutinit peqquteqartunit allannguutit ilanngullugit. Taamaasillutik nioqqtissat akiisa allanngorarnerinit inatsisinilu atuutsinneqartuni allannguinernut ataatsimut ersersitsisupput.

Atuisunut akit taakkulu naleqqersuutaat (Jan. 2008=100)

	Jan. 2016	Juul. 2016	Jan. 2017	Juul. 2017	Jan. 2018	Juul. 2018	Jan. 2019
Atuisunut akit naleqqersuutaat, katillugit	118,4	118,7	118,8	120,3	119,4	119,7	120,1
Nerisassat imeruersaatillu	130,7	132,1	133,5	135,5	135,3	135,4	136,7
Imigassaq aalakoorartoq tupalu	115,3	115,7	116,2	116,7	117,0	118,6	119,1
Atisat kamippaallu	94,9	94,3	94,3	92,8	94,0	93,1	94,0
Inimut attartukkamut aki	132,8	131,7	129,6	129,7	125,7	125,3	126,5
Pequtit, angerlarsimaffinnut atorlut	124,1	123,9	122,3	120,1	120,3	117,6	115,8
Katsorsaait peqqinnissarlul	125,4	125,4	126,0	127,8	127,8	127,8	127,8
Angallassineq assartuinerlu	120,9	121,3	123,7	125,4	123,1	122,8	119,8
Attaveqatigiinneq	87,5	87,5	86,5	87,7	87,7	87,8	87,8
Sunngiffik aliikkutallu	96,8	97,9	97,8	104,4	102,7	105,5	103,8
Neriniartarfiit akunnittarfiillu	116,9	118,1	118,6	119,6	121,5	122,0	122,5
Pisiassat aamma kiffartuussinerit assigiinngitsut	107,3	107,4	108,7	110,4	111,2	111,5	112,1

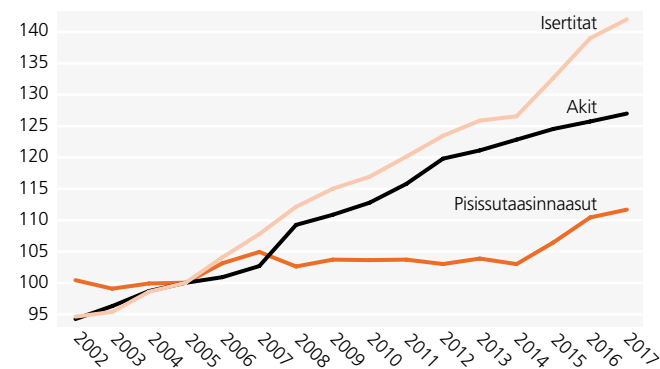
Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/PRNPRISV>

Atuisunut akit allannguutaat

2014-imi januaarimiit atuisunut akit qaffalaarsimapput, ukiut qaffariaat 0 aamma 2 pct.-it akornanniilluni.

Innuttaasut pisisinnaassusiat isertitaasa naleqassusaannik imaluunniit aningaasaatinik pisissutaasinnaasunik taaneqartarpoq. Pisisinnaassuseq isertitat akillu qaffasissusaannut atornegartarpoq, qaffakkiartortarlunilu isertitat qaffakkiartornerat akit qaffakkiartornerannit annertunerutillugu.

Isertitat pisissutaasinnaasut 2005=100

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

NUNANUT AVANNARLERNUT SANILLIULLUGU KALAALLIT NUNAANNI AKIT

Kalaallit Nunaanni akit qaffasissusaat Nunani Avannarlerni agguaqatigiissillugu akit qaffasissusaannit annertuneruvoq, Norgemilu akit qaffasissusaat naleqqatigaa. 2016-imi atuisunut akit Danmarkimit 6,3 pct.-inik qaffasinnerupput.

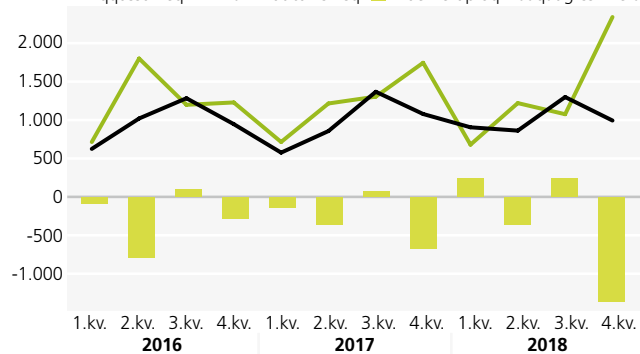
NUNANIK ALLANIK NIUEQATEQARNEQ

Kalaallit Nunaannit ataasiakkaaginnarnik tunisassioqartarpoq, atortussallu assigiinngitsorpassuit pisariaqartinneqartarmata avataaniittunik niueqateqarnissaq annertuumik pisariaqartinneqarpoq. Aalisarneq piniarnerlu eqqarsaatigissanngikaani Kalaallit Nunaanni nammineq pilersorneq annikitsuinaavoq. Taamaattumik angerlarsimaffinnut, suliffeqarfinnut paaqqinnittarfinnullu atortussat tamangajammik avaanit tiki-sinneqartarput. Kalaallit Nunaannit aalisakkat qaleruallillu avammut tunineqartartuni annertunerpaapput, taakkulu nunani tamalaani pisinerni akitiginneqartunit sunnerneqartarput.

Nunanut allanut tunisat 93 pct.-ii aalisakkerinermeersuupput. Avammut tunineqartartut pingaarnerit tassaapput; saarullit, qalerallit, avaleraasartuut, saattuat kinguppaallu.

Niuertermik oqimaaqatigiissisinermi avammut tunisat nalingat eqqussukkat nalinganik ilanngarneqartarput.

Niuernerup oqimaaqatigiissinnera DKK Millioninngorlugit
Eqqussuineq Avammut tunisineq Niuernerup oqimaaqatigiissinnera

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/ENBALMND>

Eqqussukkat avammullu tunisat nalingi SITC-mik immikkoortillugit

	2016		2017*		2018*	
	Avammut tunisat	Eqqussuineq	Avammut tunisat	Eqqussuineq	Avammut tunisat	Eqqussuineq
DKK 1.000						
Katillugit	3.867.803	4.916.492	3.871.753	4.954.758	4.057.653	5.294.145
Inuussutissat uumasullu	3.431.426	858.248	3.483.707	876.465	3.753.977	887.512
Imigassat tupallu	10	145.352	29	148.959	67	153.626
Atortussiassat nerineqarsinnaanngitsut (ikummatissaq minillugu)	5.395	64.828	3.476	50.033	4.605	40.009
Iikummatissat punnerusaallu	2	399.048	9	740.077	2	882.516
Uumasunit naatitanillu uuliat, orsut voksilu	-	3.925	-	4.093	-	4.055
Akuutissat taakkunanngalu nioqqutissiat	125	268.836	145	267.318	143	273.267
Nioqqutissiat suliareriikkat suliareqqitassallu	3.914	673.743	6.287	749.924	13.285	627.606
Maskiinat assartuutillu	276.679	1.766.082	23.883	1.477.618	148.760	1.703.308
Nioqqutissiat suliareriikkat allani ilaanngitsut	11.942	545.280	18.718	541.498	11.818	572.210
Nioqqutissat aningaasanillu nuussinert assigiinngitsut	138.311	191.152	123.768	98.773	124.994	150.035

* Kisitsisaagallartut

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/ENSITC>

PISORTAT ANINGAASAQARNERAT

Rebecca Gustafsson – Visit Greenland

Pisortat aningaasaqarneranni allaffissornikkut ingerlatsinermi kiffartuussinermilu ingerlanneqartut tamarmik pineqarput. Kalaallit Nunaani pisortaqaarfik immikkoortunut pingasunut agguataarsimavoq; kommunit, Namminersorlutik Oqartussat kiisalu naalagaaffik. Pisortat aningaasaataannik agguassineq ukiut tamaasa Aningaasanut Inatsimmi aalajangerneqartarpoq.

Sulianut qallunaat naalagaaffiannit sulii oqartussaaffigineqarlutillu aningaasalersorneqartunut, aningaasartuutit naalagaaffimmit ingerlanneqarput. Nunat tamalaat akornanni malittarisassat najoqqutaralugit pisortat aningaasaataannut aningaasartuutit Kalaallit Nunaanni taamaallaat ingerlanneqartut naatsorsuutini kisinneqartarput.

Pisortat assigiinngitsunut aningasartuutaat, 2017

	Pisortat ingerlataqar- fii katillugit	Kommu- nit	Nammi- nersorlutik Oqartussat	Naala- gaaffimmi suliffeqarfiit
	DKK millioninngorlugit			
Katillugit	11.087	5.434	6.602	1.210
Nalinginnaasumik pi- sortat kiffartuussineri	1.363	818	1.805	46
Illersornissaq	212	-	-	212
Inuiaqatigiinni toqqissisimaneq				
isumannaarsuinerlu	859	53	0	806
Aningaasaqarnermut tunngasut	1.149	309	747	136
Avatangiisit innar- litsaaliorneqarnerat	178	122	71	10
Inissiat tamanilu atorneqarsinnaasut	290	158	131	-
Peqqinnissaqarfik	1.555	-	1.555	-
Sunngiffik, kulturi upperisarlut	446	207	239	0
Ilinniartitsineq	1.997	949	1.153	0
Inuiaqatigiit illersugaanerit	3.039	2.817	901	-

Nassuiaat: Pisortaqaarfinni ingerlatsinermi aamma Kiffartuussinermi naatsorsuutit tamakkiisut isumannaallisagaapput, taamaasilluni pisortaqaarfiit akornanni nuussisarnerit peerneqarlutik.

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/OFNFUNK>

Pisortaqaarfiit suliffeqarfiillu iluanaarutaasumik kiffartuussinernik ingerlataqanngitsut imaluunniit isertitanit pigisanillu nalilinnik agguataarinernik ingerlataqanngitsut pisortat ingerlatsinernerannut aamma kiffartuussinerannut ilaapput. Pisortat kiffartuussinerat annertoq innuttaasunut suliffeqarfinnullu akeqanngilaq. Pisortani aningaasartuutit akileraarutinit qallunaallu naalagaaffiannit tapiissutinit aningaasalersorneqarput. Aningaasartuutilli ilaat akitsuutinit imaluunniit atuisut akiliutaannit aningaasalersugaapput.

Pisortat isertitaasa agguataarnerat, 2017

	Pisortat ingerlataqar- fii katillugit	Kommu- nit	Nammi- nersorlutik Oqartussat	Naala- gaaffimmi suliffeqarfiit
	DKK millioninngorlugit			
Isertitat katillugit	11.601	5.561	6.989	1.210
Isertitat sinneruttut tamarmiusut	591	306	272	13
Pisortat suliffeqar- fiutaat piginneqa- taaffiunngitsut	117	63	54	-
Erniat iluanaarutillu	343	28	315	-
Tunisassiornermi eqqus- suinermilu akileraarutit	958	-	958	-
Isertitanit pigisanillu akileraarutit	4.280	3.005	1.276	-
Nuussinerit allat ingerlaavartut, katillugit	5.312	2.106	4.114	1.198
Aningaasaatinik nuussinerit allat	-	53	-	-

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/OFNREAL>

NUNA TAMAKKERLUGU NAATSORSUUTIT

Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera nuna tamakkerlugu naatsorsuutini ersersinneqartarpoq. Nuna tamakkerlugu naatsorsuutini nassuiaatit immikkoortiterinerillu atorlugit Kalaallit Nunaata aningaasaqarnerani nuussisarnerpassuit malinnaaffigineqarsinnaapput.

BNP-ip ineriartornera

	2012	2013	2014	2015	2016*	2017*
	Akit ingerlaavartut					
BNP, mio. kr.-inngorlugit	15.117	15.080	15.951	16.814	18.267	18.499
Innuttaasut ataatsimut aggu- aqatigiissillugu, 1.000 kr.	266	268	283	300	327	331
Ukiunut BNP-ip qaffariaataa	4,9	-0,2	5,8	5,4	8,6	1,3
	2010-mi akit, akusimasunit kisitat					
BNP, mio. kr.-inngorlugit	14.203	14.019	14.679	14.308	15.160	15.309
Innuttaasut ataatsimut aggu- aqatigiissillugu, 1.000 kr.	250	249	261	256	271	274
Ukiunut BNP-ip qaffariaataa	1,4	-1,3	4,7	-2,5	6,0	1,0

* Kisitsisaagallartut

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/NRN10>

Ukiumoortumik nuna tamakkerlugu naatsorsuutit kisitsisaanni pingaarnerni kisitsisit pingaarnert Kalaallit Nunaata aningaasaqarneranut takussutissaapput. Pilersuinerup oqimaaqatigiinera tunisassiat ataatsimut nalingannik (BNP), avataanit pisanik kiisalu atuinermik inoqutigiit atuinerannik najoqqutaqartumik, pisortat atuinerannik, aalajangersimasumik tamakkiisumillu aningaasaliinernik avammullu tunisinermik takussutissiivoq.

Rebecca Gustafsson – Visit Greenland

BNP

Nuna tamakkerlugu naatsorsuutit akit aalajangersimasut (akusimasut nalingat) aamma akit ingerlaavartut malillugit naatsorsorneqartarput. Akit aalajangersimasut malillugit nuna tamakkerlugu naatsorsuutit akit ineriartornerannik sunnerneqarsinnaajunnaarlugit suliaapput. Akit aalajangersimasut malillugit BNP-ip ineriartornera aningaasaqarnerup ineriartorneranik takutitsivoq.

Tunisineq pisiumanerlu

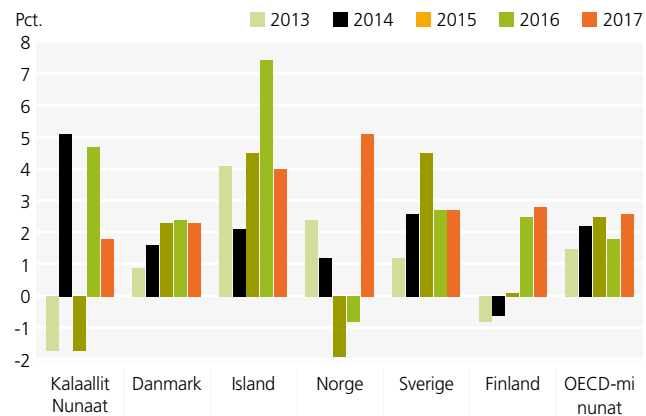
	2012	2013	2014	2015	2016*	2017*
Akit ingerlaavartut, mio. kr.						
Tunisassiat ataatsimut nalingat	15.117	15.080	15.951	16.814	18.267	18.499
Nioqqutissanik kiffartuus-sinernillu avataaniit pisiat	9.594	8.778	7.755	7.654	8.162	8.079
Pilersuineq	24.711	23.858	23.706	24.468	26.429	26.578
Inuinnaat atuinerat	6.425	6.418	6.652	6.677	6.802	6.904
Pisortat atuinerat	6.920	7.216	7.312	7.432	7.718	8.032
Tamakkiisumik aningaasaliinerit	5.695	4.538	3.605	4.040	4.405	4.208
Nioqqutissanik kiffartuus-sinernillu avammut tunisat	5.671	5.685	6.137	6.319	7.504	7.434
Pisumaneq katillugu	24.711	23.857	23.706	24.468	26.429	26.578
Ukiumut BNP-ip ineriartornera						
Tunisassiat ataatsimut nalingat	1,4	-1,3	4,7	-2,5	6,0	1,0
Nioqqutissanik kiffartuus-sinernillu avataaniit pisiat	-30,0	-6,6	-11,5	1,7	8,2	-5,5
Pilersuineq	-13,7	-3,4	-1,2	-1,1	6,7	-1,0
Inuinnaat atuinerat	0,9	-1,1	0,6	0,2	1,2	2,4
Pisortat atuinerat	1,0	4,1	-0,2	-0,6	1,5	3,5
Tamakkiisumik aningaasaliinerit	-39,0	-20,7	-21,9	10,2	9,3	-2,9
Nioqqutissanik kiffartuus-sinernillu avammut tunisat	-3,9	2,4	11,8	-9,9	16,9	-7,6
Pisumaneq katillugu	-13,7	-3,4	-1,2	-1,1	6,7	-1,0

* Kisitsisaagallartut

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/NN11>

milliunneqarsinnaasunngorlugit, suliarineqartarput. Ataani titartakkani takutinneqarpoq Kalaallit Nunaata Finlandillu aningaasaqarnikkut ineriartornerat 2012-imiit 2017-imut nikerarsimasut, Nunanili Avannarlerni allani aningaasaqarneq aalaak-kaanerumik ingerlasimasoq.

Kalaallit Nunaanni, Nunani Avannarlerni OECD-milu nunani BNP-ip ineriartornera

Najoqqutaq: OECD.org

Nuna tamakkerlugu naatsorsuutit nunat tamalaat akornanni malittarisassat najoqqutarlugit, nunat tamalaat akornanni sa-

KISITSISIT PINGAARNERIT

Nunap pissusaa

Sumiiffik	Nunarsuarmi qeqertat nunavissuarmut atanngitsut anner-saat, Amerikap Avannarliup nunavissuani Sikuiuitsup kiisalu Atlantikup Avannarliup akornanni Canadallu avannamut kangiani inissisimavoq. Kalaallit Nunaata avannarpassinner-saa, Oodaap qeqertaa, Qalasersuaq Avannarlermit 706 km-iinnarnik ungasitsigivoq. Nunap kujasinner-saa, Nunap Isua, nunarsuup allorniusaani sanimukartuni Norgemi illoqarfiup Osloq nalaani inissisimavoq
Nuna	Kalaallit Nunaat Atlantiku Avannarlermi, Amerikap Avannarliup Europallu akornanni inissisimavoq. Innuttaasut sinerissami illoqarfinni nunaqarfinnilu najugaqarput, innuttaasut pingajorarterutaasa missaat illoqarfiit pingaarnersaanni Nuummi najugaqarput
Nunap sumiissu-saanut uuttuutit	72 00 Avannamut, 40 00 Kimmut (Kalaallit Nunaata qiterpiaa)
Nunap atitussusaa	2.166.086 km ² (nunarsuarmi qeqertat annersaat - nunarsuarmi nunat anginersaasa 12-iat)
Nuna sersersuarmik qallersimannngitsaq	410.449 km ²
Sineriak	44.087 km
Nunap annertussu-saanut uuttuutit	Avannaarpassinnerpaamit kujasinnerpaamut 2.670 km, Kangisinnerpaamit kippasinnerpaamut 1.050 km
Qaqqat portunersaat	Gunnbjørn Fjeld 3.700 m Kalaallit Nunaata Kangianiittoq
Nunap isikkua	Sersersuup manissup, ilaatigut portunersarasaartup nunap timaa qallersimavaa, sineriak qaqqartooq naggorluttoq ujarattoorlu minillugu. Sersersuaq 3 km angullugu issutigaaq nunarsuarmilu erngup tarajoqanngitsup 10 pct.-ia tassaniippoq
Silap pissusaa	Issuttumiit sikuneq ajortumut; ukiut issittut aasallu nillataartut. Aasami agguaqatigiissillugu kiassuseq 10° C qaangerneqarneq ajorpoq (qangaaniilli issittup silaannaannik nassuaatigineqartartoq malillugu)
Agguaqatigiissillugu kiassuseq, januaari	Nuuk -8.0° C, Kangerlussuaq -21.1° C, Ilulissat -12.3° C, Kulusuk -4.3° C (2018)
Agguaqatigiissillugu kiassuseq, juuli	Nuuk 6.2° C, Kangerlussuaq 10.2° C, Ilulissat 5.9° C, Kulusuk 6.7° C (2018)
Pinngortitap pissarititai	Zinki, aqerloq, ujarak saviminissalik, aamaruutissat, molybdæni, kuulti, platini, urani, kanngussak, nikkeli, saffiugassat qaqtugitortut, erngup nukinga immaqalu aamma uulia gassilu
Naasut	Naasut pukkitsut qaqqani qeriuannartullu masarsuini naasartut, issuaatsiaat, orsuaasat, paarnaqutit, kigutaarnat kiisalu avaalaqiat

Uumasut	Aalisakkat, puisit, aarrit, arferit, nannut, terianniat, amaqqut, tutut, umimmaat, avinngat, ukallit timmissallu assigiinngit-sut 50-it angullugit. Kalaallit Nunaata kujataani uumasuutigi-neqartut ilaatigut tassaapput; savat, tutut nujuitsut, nersu-suit, hiistit, qimmit aamma kukkukuut. Avannaani Kangia-nilu qimuttut aalisarnermut piniarnermullu atorineqartarput
Nuna allanngutsaaliugaq	Tunup avannaarsua Kalaallit Nunaanni eqqissisimatitaasq 972,000 km ² missaanik annertussuseqarpoq
Piffinni nunat eqqis-sisimatitat nunarsu-amilu eriagissassatut kingornussarsiat	Qimusseriarsuaq 20,000 km ² missaanik annertussuseqartoq aamma Sarfartooq eqqissisimatitaapput. Ilulissat Kangerlua, Aasivissuit - Nipisat aamma Kujataa UNESCO-mi nunarsuarmi eriagissassatut kingornussarsianut ilaapput

Innuttaasut

Innuttaasut	55.992 (Jan. 2019)
Inoqortussuseq	Sermeqanngitsumi km ² -mut ataatsimut inuit 0,14-it (Jan. 2019)
Illoqarfiit pigaarner-saanni innuttaasut	Nuuk: 17.984 (Jan. 2019)
Illoqarfinni innuttaasut	48.723 (Jan. 2019)
Nunaqarfinni innuttaasut	7.031 (Jan. 2019)
Innuttaasut ineriartornerat	0,02 pct. (2018)
Toqusooqartarnera, katillugit	Innuttaasut 1.000-it akornanni 8,75-it toqusimapput (2018)
Nunasisartut nuuttartullu katillugit	-200 (2018)
Inuuneqortussuseq	Arnat 73,0, angutit 68,8 (2014/2018)
Meeqqiortarneq	Arnat 15-49-nik ukiullit 2,00-inik meerartaarsimapput (2018)
Kalaallinut taaguut	Taggit: Kalaaleq (kalaallit). Pissusilerissut: Kalaallisut
Inuiaassuseq	Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut: 89,7 pct. Kalaallit Nunaata avataani inunngorsimasut: 10,3 pct. (Jan. 2019)
Upperisaq	Innuttaasut amerlanerpaat evangilisk lutheriupput
Oqaatsit	Kalaallisut, danskit oqaasi

Naalakkersuisut

Naalakkersuinikkut aaqqissuussaaneq	Kunneqarqarfinni inatsisitigut tunngavilerneqarsimasumi tamat oqartussaaqataa nerat tunngavigalugu inatsisartoqarneq
Namminersornermi killiffik	Kunneqarqarfik Danmarkimut ilaavoq; 1979-imi Namminersornerullutik Oqartussaqalerneq, 2009-miillu Namminersorlutik Oqartussaqarneq
Illoqarfiit pingaarnersaat	Nuuk
Inuiattut ullorittaq	Juunip 21-at (ullortuneq)
Inatsiseqarneq	Danskitt naalagaaffianni inatsisilioriaaseq malillugu
Qinersinnaatitaaneq	18-inik ukioqalereersimasut; tamanut atuuttoq
EU-mut ilaasortaaneq	1973-imi januaarip aallaqqaataanit 1985-imi februaarip aallaqqaataanut
Naalagaaffiup qullersaa	Ataqqinartorsuaq Danmarkip Dronningia Margrethe II
Naalakkersuisut siulittaasuat:	Kim Kielsen (Siumut)
Inatsisiliortut	Inatsisartut (inatsisiliortut 31-nik ilaasortallit)
Eqqartuussiveqarneq	1. Eqqartuussisoqarfiit , 2. Nunatta Eqqartuussisuuneqarfia 3. Eqqartuussiviit Qullersaat
Erfalasorput	Seqineq (aappaluttoq) killingusaamit nuilersoq sersersuarlu (qaqortoq) erfalasup affaani qullermi, qalipaattit paarlaallugit erfalasup affaanut allermut tarranissimasoq

Aningaasaqarneq

BNP	15.309 million kr. (kisitsisaagallartut 2017)
BNP-ip ineriartornera	2016-imit 2017-imut 1,0 pct. (kisitsisaagallartut)
Inoqutigiit ilanngaate-qanngitsumik isertitaat	58.954 kr. 10. decil: 1.400.560 kr. agguqaqatigiissillugulu inoqutigiit (tamakkiisumik) isertitaat: 471.916 kr. (2017)
Atuisunut akit allanngorneri pct.-inngorlugu	-0.5 pct. (juuli 2017 - juuli 2018)
Sulisorineqarsinnaasut	Kalaallit Nunaanni najugaqavissut 27.271 -it, 18-65-inik ukiullit (qaammammut agguqaqatigiissillugit 2017)

Suliffissaaleqineq pct.-inngorlugu	Najugaqavissut 18-65-inik ukiullit agguqaqatigiissillugu qaammammut suliffissaaleqisut 6,8 pct. (2017)
Missingersuutit	Isertitat 11.6 milliard kr. Aningaasat atorineqartut 11.1 milliard kr. aningaasaliineri aningaasat atorineqartut 0.9 milliard kr.-it tassunga ilaapput (2017)
Suliffissuaqarneq	Aalisakkerineq (kinguppaat qalerallilu pingaarnertut tunisassiarialugit), eqquumiitsuliorneq, ammit, amutsiveeqqat, takornariaqarneq aatsitassarsiernerlu
Innaallagiamik atuineq	332 GWh (2016)
Nunalerinermi nioqutit	Savat, nersussuit aamma tutut
Avammut niuerneq	4.057,7 million kr. (2018)
Avammut tunisat	Nerisassat atorutussallu aamma uumasut
Avammut niuerneq - suleqatit:	Danmark, Portugal
Nioqutissaniq eqqussuineq:	5.294,1 million kr. (2018)
Nioqutissat eqqussukkat	Maskiinat angallassinermullu atorut, nioqutissat suliareriikkat, nerisassat, atorutussat uumasullu, petruuliumik nioqutissiit
Nioqutissaniq eqqussuineq - suleqatit	EU (pingaartumik Danmark aamma Sverige)
Naalagaaffimmit tapiissutit	3.722.4 kr. (2017) aamma 3.822.9 kr. (2018) millionit Danmarkimit tapiissutit
Aningaasat atorineqartut	Danskitt koruunii (DKK)
Aningaasat nalingi	USD 100 = DKK 664.30, EUR 100 = DKK 746.41 (April 1, 2019)

Attaveqatigiinneq

Oqarasuaatinut attaviit:	8.064 (2018)
Oqarasuaatit angallattakkat:	62.599 (2018)
Sianernermi nunap ilisarnaataa:	299
Tv-kkut aallakaatitsiviit	Kalaallit Nunaata Radioa (nuna tamakkerlugu tv-kkut aallakaatitsivik) najugaqarfinnilu assigiinngitsuni tv-kkut aallakaatitsisarfiit
Avisit	Atuagagdliutit/Grønlandsposten (AG) aamma Sermitsiaq

Angallassineq assartuinerlu

Qimuttuitsut aqquaat	0 km
Umiarsualiviit	Illoqarfiit 17-it umiarsualiveqarput
sissiukkallu	nunaqarfiillu 58-it sissiukkanik tulattarfeqarlutik
Mittarfiit	Mittarfiit 13-it, helikopterinut mittarfiit 43-t

Najoqqut: CIA World Factbook, Mittarfeqarfiit, TELE Greenland aamma Naatsorsueqqissaartarfik

Lola Akinmade Åkerström – Visit Greenland

PK-Web - Select variable and values

bank.stat.gl/pxweb/en/Greenland/Greenland_BE_BE01_BE0120/BEXST3.PX/?nid=c8898e3b-ab83-4971-a2a1

English

Statbank Greenland

Greenland >> Population >> Population in Greenland >> January 1st >> Population in districts and municipalities January 1st 1977-2016 [BEEST3]

1 Choose table 2 Choose variable 3 Show table

Population in districts and municipalities January 1st 1977-2016 [BEEST3]

Select variable About table

Mark your selections and choose between table on screen and file format. Marking tips
For variables marked * you need to select at least one value

time *	district	residence	age	gender	place of birth
☒ ☐ ☐ ☐ ☐	☒ ☐ ☐ ☐ ☐	☒ ☐ ☐ ☐ ☐	☒ ☐ ☐ ☐ ☐	☒ ☐ ☐ ☐ ☐	☒ ☐ ☐ ☐ ☐
Total 40 Selected 0	Total 24 Selected 0	Total 6 Selected 0	Total 100 Selected 0	Total 2 Selected 0	Total 3 Selected 0
2016 2015 2014 2013 2012 2011	Total Kommune Kujalleq Kommuneqarfiq Sermersooq Qeqqata Kommunia Qaasuitsup Kommunia Outside municipalities	Total Town Settlement Station Farm Unknown	0 1 2 3 4 5	Men Women	Greenland Outside Greenland Unknown
Search	Search	Search	Search	Search	Search
☐ Beginning of row	☐ Beginning of row	☐ Beginning of row	☐ Beginning of row	☐ Beginning of row	☐ Beginning of row

Number of selected data cells are: 0 (maximum number allowed is 1,000,000)
Presentation on screen is limited to 1,000 rows and 50 columns

Table - Layout 1 Continue

- Inuussutissarsiornermi kisitsisit
- Pinerluttuliortarneq pillugu kisitsisit
- Ilinniartitaanermi kisitsisit
- Nukissiuuteqarneq pillugu kisitsisit
- Aalisarnermi piniarnermilu kisitsisit
- Nunanik allanik niueqateqarneq pillugu kisitsisit
- Kalaallit Danmarkimiittut pillugit kisitsisit
- Peqqinnissami kisitsisit
- Isertitat pillugit kisitsisit
- Suliffeqarnermi pissutsini kisitsisit
- Nuna tamakkerlugu naatsorsuutunut kisitsisit
- Innuttaasut pillugit kisitsisit
- Akit pillugit kisitsisit
- Pisortat aningaasaqarnerat pillugu kisitsisit
- Aningaasaqarnikkut pissutsinut kisitsisit
- Isumaginninnermut tunngasut kisitsisaat
- Tupa imigassarlu aalakoornartulik pillugit kisitsisit
- Takornariartitsineq pillugu kisitsisit

NUNARSUARMÍ QEERTAT ANNERSAAT

Kalaallit Nunaat nuna qaqqartuujuvoq 2.166.086 km²-isulli atitussuseqarluni nunarsuarmi qeertat annersaat. Nunap 81 procentia sermimik qalligaavoq nunallu sinnera sikoqanngitsuulluni. Avannamukariartortilluni nillerneruleriartortarpoq, silaannaq panernerulerluni anoreqannginnerulerlunilu. Juulimi kiannerpaasarpoq februaarimilu kiisalu marsimi issinnerpaasarluni.

Ungasissutsit annerpaat

Avannarpassinnerpaamit Kujasinnerpaamut:

2.670 km

Kangisinnerpaamit kippasinnerpaamut:

1.050 km

Sineriak

44.087 km

Portussuseq qutsinnerpaaq

Gunnbjørn Fjeld: 3.700 m

Rebecca Gustafsson
- Visit Greenland